

Risikorapport

2017

SPAREKASSEN
Vendsyssel

Sparekassen Vendsyssel ▪ Østergade 15 ▪ Dk-9760 Vrå
Tel. +45 82 22 90 00 ▪ Fax. +45 82 22 95 94 ▪ CVR. nr. 64806815 ▪ Mail@sparv.dk ▪ www.sparv.dk

Indledning.....	4
Anvendelsesområde.....	4
Ledelseserklæring.....	5
Ledelseserklæring jf. CRR artikel, stk. 1, litra e og f	5
Ledelseshverv	7
Målsætning og risikopolitikker	7
Risikostyring generelt	8
Risikotyper	9
Kreditrisiko.....	9
Kreditrisiko på ikke finansielle modparter	9
Kreditpolitik	9
Opfølgning og styring	9
Svage eksponeringer	10
Risikospredning	10
Store eksponeringer	11
Solvens reservation	11
Individuelle nedskrivninger	12
Gruppevise nedskrivninger.....	14
Rentenulstillede udlån.....	14
Tabsudvikling.....	14
Markedsrisiko	14
Renterisiko.....	15
Ejendomsrisiko (indirekte renterisiko)	15
Valutarisiko.....	16
Aktierisiko	16
Likviditetsrisiko.....	16
Funding ratio i relation til Tilsynsdiamanten.....	17
Operationelle risici	18
Rapportering.....	18
Kapitalgrundlag.....	19
Kapitalgrundlag i forhold til kapitalkrav	19
Kapitalinstrumenter omfattet af overgangsordningen	19
Kapitalkrav.....	19
Den interne proces.....	19
Metode	20
Solvensmæssig målsætning og internt opgjort solvensbehov	20
Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m.....	21
Kommentering af koncernens solvensbehov	22
Søjle I kravet	22
Indtjening.....	22
Udlånsvækst	22
Kreditrisici.....	22
Markedsrisici	23

Likviditetsrisici	23
Operationelle risici	23
Gearing	24
Lovbestemte krav	25
Specifikation af kapitalkrav til kreditrisici.....	25
Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter.....	25
Kapitalbuffere.....	26
Kapitalbevaringsbuffer	26
Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffer	27
Kreditrisikojusteringer	28
Eksponering med kredit- og modpartsrisiko	29
Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på brancher og eksponeringskategori.....	30
Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på løbetider og eksponeringskategori	31
Udgifter vedr. nedskrivninger og hensættelser	31
Bevægelser på misligholdte og værdiforringede fordringer	33
Asset Encumbrance (Behæftede aktiver).....	33
Anvendelse af EACL'er	34
SMV eksponeringer	35
Kapitalkrav til markedsrisiko	36
Kapitalkrav til operationel risiko.....	36
Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen	37
Renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen.....	37
Securitiseringer.....	38
Aflønningspolitik.....	38
Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden.....	38
Kreditreducerende metoder	39
Kreditreduktion med finansielle sikkerheder og garantier m.v.	39
Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller).....	40
Avancerede målemetoder til opgørelse af operationelle risiko.....	40
Godkendelse.....	41
Bilag	42
Bilag 1 - Gearing.....	42

Indledning

Formålet med denne rapport er at give et indblik i risici, kapitalstruktur samt kapital- og risikostyring i koncernen Sparekassen Vendsyssel.

Rapporten er udarbejdet i overensstemmelse med de juridiske oplysningskrav i CRR forordningens artikel 431-455, samt Bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov.

Rapporten omhandler de forskellige typer risici, som koncernen er eksponeret overfor samt styringen heraf. Endvidere gennemgår rapporten kapitalbasens sammensætning, kapitalstyring og risici relateret hertil.

Reglerne for kreditinstitutters kapitaldækning er fastsat i Europaparlamentets og –rådets direktiv 2013/36/EU (CRD) og forordning nr. 575/2013 (CRR). Regelsættet er en del af reglerne vedr. Basel III og omhandler reglerne om offentliggørelse af kapitalkrav og risikostyring, som også kendes som Søjle III reglerne.

Der vil være oplysninger i denne risikorapport, som tillige kan findes i Årsrapporten 2017 for Sparekassen Vendsyssel. Risikorapporten 2017 er offentliggjort samtidig med Årsrapporten 2017 på sparekassens hjemmeside – www.sparv.dk.

Punkterne i denne risikorapport offentliggøres en gang årligt, dog oftere såfremt sparekassen måtte vurdere, at dette er nødvendigt. En delmængde af punkterne offentliggøres kvartalvis i forbindelse med beregning af solvensbehovet. Sparekassen vurderer, at en årlig offentliggørelse af den samlede rapport er tilstrækkelig, men behovet for offentliggørelsen bliver vurderet løbende, tilsvarende behovet for ændringer i det individuelle solvensbehov mv. Det vurderes, at de offentliggjorte oplysninger samt offentliggørelsesfrekvensen er hensigtsmæssig, set i forhold til risikoeksponeringen.

Oplysningerne i denne risikorapport er ikke revideret. Alle beløb er i 1.000 kr. og vedrører koncernen Sparekassen Vendsyssel, medmindre andet er angivet.

Anvendelsesområde

Denne rapport er gældende for Sparekassen Vendsyssel og det 100 % ejede datterselskab, Ejendomsselskabet Vendsyssel samt Spar Pantebrevsinvest A/S hvor ejerandelen udgør 25 %. Datterselskabet konsolideres fuldt ud ved udarbejdelse af koncernregnskabet, hvorimod Spar Pantebrevsinvest A/S pro rata konsolideres.

Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med sparekassens (modervirksomhedens) regnskabspraksis. Denne risikorapport omhandler derfor aktiviteterne i koncernen

Sparekassen Vendsyssel. Koncernkonsolideringen i henhold til regnskabsbekendtgørelsen § 139 omfatter følgende selskaber:

Sparekassen Vendsyssel, cvr. nr. 64 80 68 15

Ejendomsselskabet Vendsyssel ApS, cvr. nr. 10 54 83 49

Spar Pantebrevsinvest A/S, cvr. nr. 27 08 43 38

Hovedaktiviteten i Ejendomsselskabet Vendsyssel ApS er ejendomsdrift, herunder udlejning af ejendomme til bl.a. Sparekassen Vendsyssel. Spar Pantebrevsinvest A/S finansierer ejendomme.

Balancesammensætningen på moderselskabs- og koncernniveau er meget ens. På koncernniveau er der lidt mindre udlån og lidt større ejendomsbesiddelser end på moderselskabsniveau. Udlånet i moderselskabet og merrisikoen på ejendommene på koncernniveau er indeholdt i opgørelsen af det individuelle solvensbehov. Sparekassens udgift til husleje i datterselskaberne er ikke elimineret i stresstesten, og dermed i opgørelsen af det individuelle solvensbehov, men resultatet fra datterselskaberne elimineres. Herved sker der indirekte en stresstest på koncernniveau.

Opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer sker med udgangspunkt i de regnskabsmæssige værdier i koncernbalancen, idet der ved opgørelsen af risikovægtede eksponeringer foretages en justering for uudnyttede lånetilbud, kredit- og lånetilsagn, garantier og besiddelser af kapitalandele m.v. i enheder i den finansielle sektor, i henhold til reglerne i CRR-forordningen. Derved består der for nogle poster en forskel mellem de regnskabsmæssige og solvensmæssige værdier, som indgår i konsolideringsgrundlaget.

Ledelseserklæring

Ledelseserklæring jf. CRR artikel, stk. 1, litra e og f

Sparekassens bestyrelse og direktion har den 1. marts 2017 godkendt risikorapporten for 2017.

Det er bestyrelsens vurdering, at sparekassens risikostyringsordninger er tilstrækkelige og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til sparekassens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af sparekassens overordnede risikoprofil i tilknytning til sparekassens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af sparekassens risikoforvaltning, herunder af hvordan sparekassens risikoprofil og den risikotolerance, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporter forelagt for bestyrelsen af sparekassens direktion, intern revision, sparekassens risiko- og compliance ansvarlige, samt på grundlag af evt. bestyrelsens indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

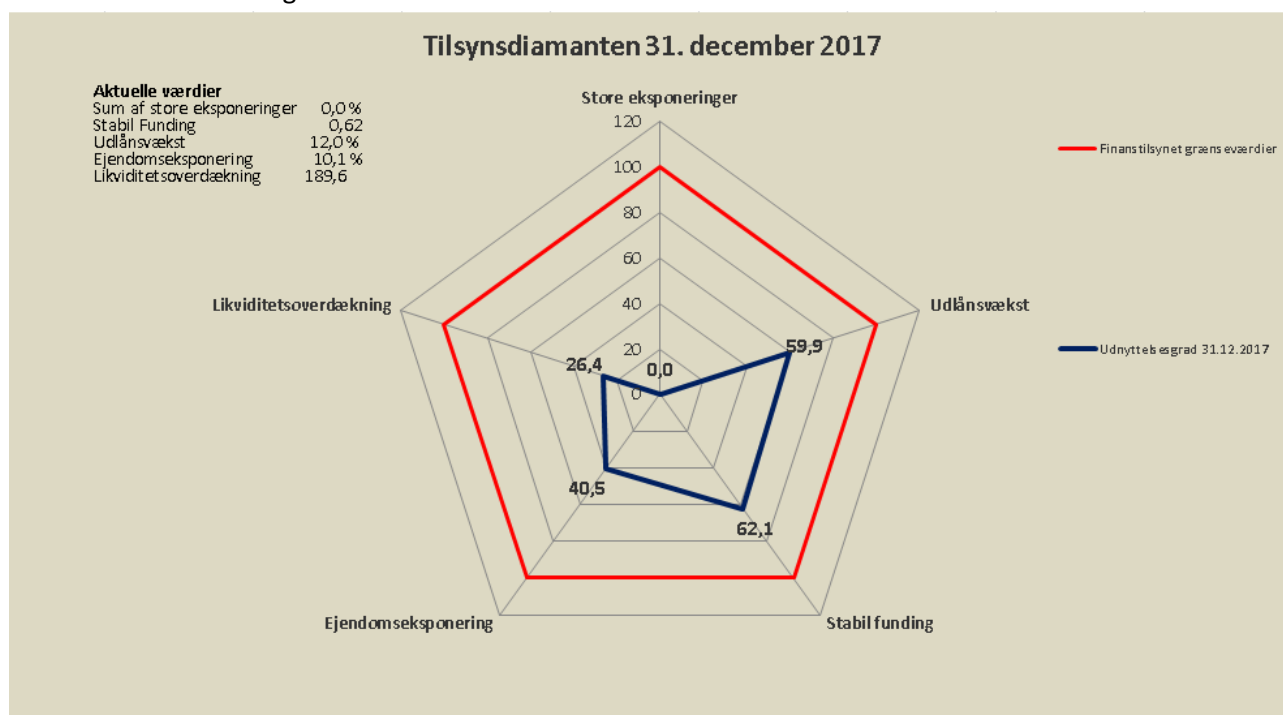
En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser:

- At forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser.
- At en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser.
- At de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Sparekassens forretningsstrategi er baseret på sparekassens vision og værdigrundlag om inden for sit markedsområde, at være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private og erhvervsvirksomheder. Sparekassen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af sparekassens produkter, som afspejler den risiko og den kapitalbinding, som sparekassens påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Sparekassen ønsker en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen.

Det er sparekassens målsætning, at den overskydende egentlige kernekapital (CET 1) mindst skal udgøre 2 % point efter opfyldelse af søjle II tillægget og bufferkrav. Ultimo 2017 udgør den overskydende egentlige kernekapital 9,1 % point.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten, jf. nedenstående figur, der dels viser tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier, samt sparekassens aktuelle tal for diverse grænseværdier.

Figur 1: Tilsynsdiamanten for Sparekassen Vendsyssel ultimo 2017 (moderselskabet)

Ledelseshverv

Sparekassens bestyrelsesmedlemmer besidder ud over ledelsesposten i Sparekassen Vendsyssel et antal øvrige bestyrelsesposter jf. nedenstående tabel:

Birte Dyrberg Formand for bestyrelsen, samt Nominerings- og Aflønningsudvalget	6 øvrige bestyrelsesposter
Svend Westergaard Næstformand i bestyrelsen	1 øvrig bestyrelsespost
Søren Vad Sørensen Formand for Revisions- og Risikoudvalget	7 øvrige bestyrelsesposter
Martin Valbirk	2 øvrige bestyrelsesposter
Ole S. Bak	1 øvrig bestyrelsespost
Helle S. Sørensen Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem	Ingen øvrige bestyrelsesposter
Tage Thomsen Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem	Ingen øvrige bestyrelsesposter
Morten Pilegaard Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem	Ingen øvrige bestyrelsesposter
Mogens Nedergaard	Ingen øvrige bestyrelsesposter

Sparekassen følger de kompetencekrav til bestyrelsen, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om sparekassens risici, til at sikre en forsvarlig drift af sparekassen. Bestyrelsen har udarbejdet en kompetenceprofil for bestyrelsen, som er tilgængelig på sparekassens hjemmeside www.sparv.dk. Bestyrelsens proces for udvælgelse af kandidater til bestyrelsen er beskrevet i Nomineringsudvalgets kommissorium, som også er tilgængeligt på sparekassens hjemmeside. Sparekassens nomineringsudvalg har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at sparekassen ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde, særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskellige i faglighed, erhvervs erfaringer, køn og alder. Sparekassen har i medfør af Lov om finansiel virksomheds § 80 b, stk. 1, i 2014 nedsat et Revisions- og Risikoudvalg. Der har i 2017 været afholdt 5 møder i dette udvalg.

Målsætning og risikopolitikker

I den efterfølgende gennemgang af eksponeringsbeløb mv., samt de forskellige typer risici, sker beskrivelsen på koncernniveau. Risikoen på koncernniveau afviger kun marginalt fra moderselskabsniveauet, idet risici i datterselskaberne udelukkende vedrører ejendomme og ejendomsfinansiering, og ikke adskiller sig fra den risiko, som moderselskabet har på sine ejendomsbesiddelser.

Risikostyring generelt

En meget stor del af indtjeningen i et pengeinstitut oprinder fra risici, som instituttet bevidst har påtaget sig, såsom udlån til kunder, garantistillelse, køb af værdipapirer eller opførelse af ejendomme. De forskellige risici er alle påvirket af samfundsmæssige elementer, som kan være mere eller mindre forudsigelige. Derfor er det vigtigt, at kunne identificere, analysere og styre de risici der påtages, så der ikke opstår uforudsete tab.

Bestyrelsen har derfor fastlagt overordnede risikopolitikker og -rammer til styring af de risici, som sparekassen er eksponeret over for i sin egenskab som markedsdeltager. Rammerne er udstukket således, at sparekassen kan værne om soliditeten samtidig med, at der er plads til handlefrihed, og sparekassen samtidig kan være en attraktiv og pålidelig samarbejdspartner.

Direktionen er den øverste daglige ledelse og agerer inden for de specifikke rammer, der udstikkes i direktionsinstruksen. Direktionen fastlægger operative politikker for, og fører tilsyn med, koncernens risikostyring. Derudover rapporterer direktionen om koncernens risici til bestyrelsen, ligesom den godkender væsentlige, forretningsmæssige dispositioner, herunder kreditbevillinger op til en specifik grænse.

Sparekassens risikostyring behandles endvidere i sparekassens Revisions- og Risikoudvalg. Dette udvalg består af medlemmer af sparekassens bestyrelse. Udvalget har til opgave at gennemgå regnskabs-, revisions- og sikkerhedsmæssige forhold, samt at overvåge sparekassens interne kontrol- og risikostyringssystemer. Udvalget rådgiver endvidere bestyrelsen om sparekassens overordnede, nuværende og fremtidige, risikoprofil og -strategi, samt bistår den øvrige bestyrelse med at sikre, at bestyrelsens risikostrategi implementeres.

Sparekassen har i henhold til lovgivningen etableret en risikostyringsfunktion og udpeget en overordnet leder med specifikt ansvar for risikostyringsfunktionen til risikoansvarlig. Det er organisatorisk sikret, at den risikoansvarlige kan være tilstrækkelig uafhængig af sparekassens funktioner til, at den risikoansvarliges opgaver kan udføres betryggende. Risikostyringsfunktionen udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til bestyrelsen om sparekassens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risikopåvirkninger påvirker eller kan påvirke sparekassen.

Der er for risikostyringsfunktionen udarbejdet en af direktionen godkendt instruks. Den risikoansvarlige udarbejder hvert år en plan for de risikoområder, funktionen vil sætte særligt fokus på. Planen godkendes af direktionen.

Den risikoansvarlige bistår risikoudvalget med information. Den risikoansvarlige er udpeget af direktionen og refererer med ovennævnte undtagelser til direktionen. Afskedigelse af den risikoansvarlige skal godkendes af sparekassens bestyrelse.

Risikotyper

Sparekassen er eksponeret over for en række risici, som styres af forskellige dele af organisationen. De væsentligste risici er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Operationel risiko
- Likviditetsrisiko

Kreditrisiko

Kreditrisikoen er risikoen for, at låntager ikke kan opfylde sine forpligtelser. Sparekassens udlån og garantistillelse er jævnt fordelt mellem privatkunder og mindre/mellemstore erhvervs-kunder inden for mange forskellige sektorer. Rammerne for sparekassens kreditrisiko fastsættes af bestyrelsen og udmøntes dels i en kreditinstruks til direktionen og dels i en generel kreditpolitik. Bevillingsrammer er uddelegeret af direktionen til relevante personer. Sparekassens kreditafdeling er i dagligdagen ansvarlig for styring af sparekassens kreditpolitik og kreditrisiko. Kreditafdelingen klargør bevillinger, som overstiger bevillingsbeføjelserne i afdelingsnettet, til den endelige bevillingsbehandling i direktionen og/eller bestyrelsen.

Al kreditgivning beror på en tilbunds-gående økonomisk indsigt hos kunden. I Sparekassen Vendsyssel og de øvrige selskaber i koncernen, anvendes der ikke Credit Score-modeller.

Kreditrisiko på ikke finansielle modparter

Det operationelle ansvar for styringen af sparekassens kreditrisiko på ikke finansielle modparter varetages af sparekassens kreditafdeling. Krediteksponeringen overvåges i kreditafdelingen og af direktionen. Sparekassen følger løbende alle signifikante udlån på individuel basis og øvrige udlån via opståede objektive indikationer for værdiforringelser (OIV), der kan give problemer med eksponeringen. Der rapporteres løbende herom til sparekassens ledelse.

Kreditpolitik

Der er udfærdiget en udførlig kreditpolitik. Kreditpolitikken er vedtaget af bestyrelsen. Kreditpolitikken skal sikre, at der sker en balancering mellem indtjening og risiko. Sparekassens primære kundegrupper er privat- og landbrugskunder samt små og mellemstore erhvervsvirksomheder i de markedsområder, hvor sparekassen selv er repræsenteret ved en afdeling. For kunder, geografisk placeret uden for sparekassens primære område, forudsættes det, at disse har en anden tilknytning til sparekassen. Sparekassen ønsker ikke enkelteksponeringer, der er så store, at et tab på disse vil kunne true sparekassens eksistens.

Opfølgning og styring

Den centrale kreditafdeling overvåger løbende udviklingen i eksponeringernes kreditbonitet. Der gennemføres en løbende og systematisk kontrol af hele sparekassens eksponeringsportefølje. For eksponeringer der udvikler sig negativt, udarbejder kreditafdelingen en særskilt handlingsplan. Dette sker i samarbejde med den kundeansvarlige. Vurderingen af, om der er OIV på et udlån eller en garanti, sker i kreditafdelingen, som endvidere foretager en beregning på størrelsen af en eventuel nedskrivning.

Svage eksponeringer

Individuelle nedskrivninger på kundeeksponeringer foretages, når det er sandsynligt ud fra objektive kriterier, at kunden ikke vil være i stand til helt eller delvist at tilbagebetale lån eller kreditter. I den interne risikostyring og rapportering arbejdes med en mere vidtgående definition af risiko end nedskrivningsbeløbene. For yderligere definition henvises til afsnittet "Solvens reservation".

Opfølgning over for svage eksponeringer og overførsel af eksponeringer til retslig inkasso foretages i kreditafdelingen. Det vurderes i hver enkelt sag, om sagsbehandlingen af en nødlidende eksponering skal ske i kreditafdelingen eller overføres til en af de advokater, der samarbejdes med på området. Sikkerheder i forbindelse med en nødlidende eksponering forsøges realiseret så tidligt i forløbet som muligt, for at sikre værdierne bedst muligt. Det er kun undtagelsesvist, at sparekassen indgår aftale om overtagelse af aktiver i forbindelse med nødlidende eksponeringer. Såfremt dette sker, forsøges aktiverne videresolgt hurtigst og bedst muligt.

Risikospredning

Branchemæssig fordeling af koncernens udlåns- og garantiportefølje fremgår af oversigten nedenfor. Udlån og garantiforpligtigelser til landbrug, fiskeri og skovbrug udgør den største enkeltstående branche. Sparekassens primære markedsområde er kendetegnet ved, at landbruget er et dominerende erhverv, hvorfor det også er naturligt, at sparekassens andel af udlån og garantiforpligtigelser til dette erhverv er væsentligt i den samlede balance.

Sparekassen er i forbindelse med sit medejerskab af realkreditinstituttet DLR Kredit A/S yderligere eksponeret over for branchen. Sparekassens ejerandel af DLR Kredit A/S udgør ultimo 2017 i alt 453,3 mio. kr., hertil kommer 5 obligationsudstedelser (Seniorlån og Senior Secure Bonds) for i alt 192,8 mio. kr.

Koncernen, Sparekassen Vendsyssel

Relativ fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier

	2017		2016	
	%	mio. kr.	%	mio. kr.
Efter nedskrivninger / hensættelser				
Offentlige myndigheder.....	0,0	0,2	0,0	0,2
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri.....	14,8	2.164,3	14,4	1.784,3
Industri og råstofudvinding.....	2,3	332,9	2,1	255,4
Energiforsyning.....	2,0	287,5	2,4	293,8
Bygge- og anlægsvirksomhed	2,6	380,9	2,8	350,6
Handel.....	3,8	554,0	3,9	478,3
Transport, hoteller og restauranter.....	2,2	321,7	1,9	229,8
Information og kommunikation.....	0,3	41,7	0,3	33,2
Finansiering og forsikring.....	1,9	282,9	3,0	373,7
Fast ejendom.....	10,0	1.469,4	10,4	1.293,2
Øvrige erhverv.....	5,0	738,6	5,4	668,2
Erhverv i alt	44,9	6.573,9	46,6	5.760,7
Private	55,1	8.065,5	53,4	6.637,7
I alt	100,0	14.639,6	100,0	12.398,6

Udlån og garantiforpligtigelser til "Fast ejendom" består bl.a. af udlån til et betydeligt antal kommanditselskaber, hvor der dels er lagt vægt på finansiering af et solidt og afkastgivende aktiv, og dels på nogle formuende kommanditister, som i alle tilfælde hæfter for sparekassens udlån.

Sparekassen har en strategi om, at have en ligelig fordeling mellem eksponeringer til erhvervs- og privatkunder. Idet der historisk set har været lavere tab på privatkunder end på erhvervs-kunder er det tilfredsstillende, at der de seneste år er blevet en lille overvægt af privatkunder. I 2014 udgjorde andelen af udlån til privatkunder 47,2 % og dette har været stigende hvert år og udgør nu 55,1 %.

I sparekassens kreditpolitik fremgår det, at der altid skal etableres de bedst opnåelige sikkerheder. Ved kreditgivning til privatkunder er de vigtigste sikkerhedstyper: fast ejendom, biler og værdipapirer. Ved kreditgivning til erhvervs-kunder er de vigtigste sikkerhedstyper: driftsmidler, fast ejendom, kautioner, indeståender og værdipapirer samt omsætningsaktiver.

Store eksponeringer

Eksponeringer, opgjort i henhold til CRD IV-reglerne, som er større end 10 % af sparekassens kapitalgrundlag, og derved klassificeres som store eksponeringer, overvåges løbende. Ultimo 2017 har sparekassen ingen eksponeringer, som udgør mere end 10 % af kapitalgrundlaget.

Solvens reservation

Nedskrivningsreglerne i henhold til §§ 51 – 54 i bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter, hvoraf det fremgår, at der kun kan nedskrives, når der foreligger OIV, betyder, at ikke alle sparekassens kreditrisici afspejles i tab og nedskrivninger. Derfor foretager sparekassen en separat opgørelse af den interne risiko beregnet ud fra den enkelte eksponerings størrelse, værdien af eventuelt stillede sikkerheder, samt en forsigtig vurderet fremtidig betalingsevne.

Derudover laver sparekassen løbende en vurdering af øvrige svage eksponeringer, hvor der endnu ikke er OIV. Vurderingerne baseres på et forsigtighedsprincip.

Pengeinstitutter skal løbende opgøre deres individuelle solvensbehov. I det individuelle solvensbehov indgår kreditrisikoen som en betydelig faktor, hvorfor der løbende skal ske en opgørelse af risici på de største og svageste kundeeksponeringer.

Sparekassen Vendsyssel anvender 8+ metoden til opgørelse af det individuelle solvensbehov. I 8+ metoden skal der reserveres 8 % af de vægtede poster til individuelt solvensbehov. Hertil reserveres den udækkede og ikke-nedskrevne del af de eksponeringer, der er større end 2 % af kapitalgrundlaget efter fradrag, og som udviser OIV eller væsentlige svaghedstegn, uden der dog er indtruffet OIV. Herudover har sparekassen, qua den store eksponering mod landbrugssektoren, indregnet et samlet beløb på landbrugseksponeringer, der enkeltvis er mindre end 2 % af kapitalgrundlaget.

Af det samlede solvensbehov på i alt 1.385,6 mio. kr. udgør kreditrisici ud over 8 % af de risikovægtede poster i alt 244,6 mio. kr.

Den samlede korrektivkonto vedr. udlån og garantier udgør ultimo 2017 i alt 1.426,4 mio. kr., og der er således afsat i alt 1.671,0 mio. kr. til afdækning af sparekassens kreditrisiko. På landbrugseksponeringer

udgør den samlede korrektivkonto ultimo 2017 i alt 735,6 mio. kr., hvilket svarer til 25,4 % af de samlede udlån og garantier til segmentet.

Branche i mio. kr.	Udlån og garantier før nedskrivning / hensættelse	Individuelle nedskrivninger og hensættelser	Gruppevise nedskrivninger	Nedskrivning og hensættelser i % af udlån og garantier
Offentlige myndigheder	0,2	0,0	0,0	0,0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	2.899,9	721,7	13,9	25,4
Industri og råstofudvinding	352,6	18,0	1,7	5,6
Energiforsyning	314,1	26,6	0,0	8,5
Bygge og anlæg	421,4	38,0	2,6	9,6
Handel	621,3	65,2	2,1	10,8
Transport, hoteller og restauranter	357,3	34,1	1,5	10,0
Information og kommunikation	41,8	0,1	0,1	0,5
Finansiering og forsikring	304,6	20,1	1,6	7,1
Fast ejendom	1.528,3	53,3	5,6	3,9
Øvrige erhverv	805,2	63,6	2,9	8,3
Erhverv i alt	7.646,5	1.040,7	32,0	14,0
Private	8.419,2	335,0	18,8	4,2
I alt	16.065,9	1.375,7	50,8	8,9

Individuelle nedskrivninger

Som følge af erhvervsstrukturen i det markedsområde, hvori sparekassen opererer, har sparekassen betydelige udlån og garantier til landbruget. Disse udlån og garantier udgør i alt 2.899,9 mio. kr., svarende til 18,1 % af de samlede udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser. De tilsvarende tal ultimo 2016 er 2.499,6 mio. kr., svarende til 18,1 % af de samlede udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser.

Samlet set vurderes porteføljen at være solid og præget af en tilfredsstillende spredning på produktionsgrene, illustreret i nedenstående opstilling. I forbindelse med den årlige gennemgang af eksponeringer er der, i henhold til regnskabsreglerne, foretaget en vurdering af nedskrivningsbehovet for de eksponeringer, der udviser OIV.

Udlån til landbrug fordelt på produktionsgrene før nedskrivninger / hensættelser		
	% af udlån til landbrug	% af udlån i alt
Mælkeproduktion	40,8%	7,3%
Svineproduktion	24,9%	4,6%
Fjerkræproduktion	2,0%	0,4%
Pelsdyrsavl	7,4%	1,4%
Planteavl	13,2%	2,4%
Fiskeri	2,4%	0,4%
Øvrige (bla. fritidslandbrug)	8,0%	1,4%
Skovbrug / jagt	1,3%	0,2%
I alt	100,0%	18,1%

De væsentligste værdier i et landbrug er jord og driftsbygninger. Ved værdiansættelsen af de enkelte landbrugs aktiver anvendes som udgangspunkt de HA-priser på jorden, som er anvist af Finanstilsynet. For

Vendsyssel gælder f.eks., at jordprisen medtages som udgangspunkt til tkr. 145/HA på EU-støtteberettiget jord og tkr. 80/HA på anden jord. Den reelle pris på landbrugsjord er afhængig af udbud og efterspørgsel. Der vil derfor være en usikkerhed for værdiansættelse af jordværdierne i det enkelt landbrug, når der generelt anvendes de af Finanstilsynet anviste jordpriser. Hvor der foreligger en konkret vurdering foretaget af valuar/mægler, anvender sparekassen denne vurdering. I forholdet omkring værdiansættelse af driftsbygninger anvender sparekassen generelt standarden anvist af Lokale Pengeinstitutter. Denne standard tager udgangspunkt i alderen på produktionsapparat (inventar og bygninger) og vedligeholdelsesstanden. Sidstnævnte er i vid udstrækning ud fra en subjektiv vurdering, hvorfor der også i værdiansættelsen af driftsbygninger kan være en vis usikkerhed.

For de primære produktionsgrene "Mælkeproducenter" og "Svineproducenter" startede 2017 med højere afregningspriser end i 2016. Der var på verdensplan en generelt højere efterspørgsel efter svinekød og mælkeprodukter. Efterspørgslen på mælk steg samtidig med, at der på verdensplan har været en del mælkeproducenter, som er ophørt med produktionen grundet tidligere lave priser og faldende formueværdier. Det var primært Kina, som igen åbnede op for opkøb af både svinekød og mælkeprodukter. De høje priser på produkterne fortsatte stort set hele 2017. Dog måtte svineproducenterne i 4. kvartal 2017 konstatere fald i afregningsprisen. Dette fald er fortsat i starten af 2018, ligesom også mælkeproducenterne har oplevet fald i afregningsprisen for mælkeleverancer. Det faldende priser ultimo 2017 og primo 2018 kan næppe helt opvejes af generelt bedre effektivitet i produktionerne, og derfor forventes væsentligt fald i de 2 produktionsgrenes rentabilitet i 2018. For 2017 forventes landbrugets regnskaber generelt at vise solide indtjeningsforhold. Sparekassen har konstateret, at den løbende likviditet primært er anvendt til afvikling af gæld i enten kreditforeningen eller i sparekassen.

Udsigterne for 2018 er således mindre positive end tilfældet var for 2017. Med de aktuelle prognoser fra SEGES, som er landbrugets egen organisation, forventer sparekassen en generelt ikke-negativ drift fra mælkeproducenterne, mens en del af svineproducenterne nok må imødesee svære vilkår for overskudsgivende drift. Det er dog ikke sparekassens forventning, at underskud hos svineprocenterne bliver markant.

Minkavlerne har igen i 2017 oplevet en lav afregningspris for deres skind, og der må forventes resultater, som vil vise underskud. Til gengæld er langt de fleste minkavlere velkonsoliderede, og de har forudsætningerne for at kunne klare en periode med vigende indtjening. I 2018 forventes skindpriser at være let stigende, men fortsat med svære vilkår for en overskudsgivende drift hos minkproducenten.

Indtjeningskrisen i landbruget har nu stået på i adskillige år indtil 2017, og i takt med faldende jordpriser har mange i erhvervet oplevet såvel anstrengt likviditet som formueforhold tæt på 0 eller negative. Likviditeten i 2017 blev dog markant bedre, og landmændene har i stor stil afviklet på deres rentebærende gæld. Også i 2018 forventes generelt en landbrugsbranche, som er i stand til at nedbringe gældsforpligtelserne i takt med, at de forfalder. Dette også som et resultat af en fortsat stram omkostningsstyring og tilbageholdenhed med nye investeringer.

Det er ledelsens vurdering, at der i de bogførte nedskrivninger og i kreditreservationen i det væsentligste er taget højde for de tab, der måtte opstå som følge af landbrugets nuværende situation.

Den samlede korrektivkonto til branchen for landbrug, fiskeri, jagt og skovbrug udgør 735,6 mio. kr. ultimo 2017 mod 715,3 mio. kr. ultimo 2016.

På privatkunder er der foretaget individuelle nedskrivninger, hvis kunden har misligholdt forpligtelser, eller der er markant negativ formue og et utilstrækkeligt rådighedsbeløb til at kunne afvikle denne negative formue over en rimelig periode.

Der er indregnet en aktuel vurdering af værdien af de stillede sikkerheder i nedskrivningsberegningen.

Gruppevise nedskrivninger

De gruppevise nedskrivninger på udlånsporteføljer foretages, når objektive indikationer viser værdiforringelse af udlånsporteføljerne. Til beregning af disse gruppevise nedskrivninger anvendes en matematisk og statistisk model, som er udarbejdet af brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter, der endvidere vedligeholder og udvikler modellen. Der opereres med 11 grupper, som er fordelt på én gruppe af offentlige myndigheder, én gruppe af privatkunder og ni grupper af erhvervs kunder, hvor erhvervs kunderne er opdelt efter branche.

Modellen er verificeret som valid af Finanstilsynet, og sparekassen har vurderet, at modellens estimater passer på egne forhold. Til beregning af de gruppevise nedskrivninger indgår en række objektive faktorer som f.eks. tal for arbejdsløshed, udviklingen i boligpriser, renteutvikling, tvangsauktioner, konkurser, brændstofpriser m.fl.

Rentenulstillede udlån

Rentenulstillede udlån er ultimo 2017 indregnet i balancen med i alt 181,2 mio. kr. Ultimo 2016 udgjorde beløbet 175,2 mio. kr. Der nedskrives på alle eksponeringer, som er helt eller delvist rentenulstillede. Nedskrivningerne på rentenulstillede udlån udgør 550,6 mio. kr. Ikke i alle tilfælde er alle sikkerheder realiserede, og det vurderes, at eksponeringerne er tilstrækkeligt nedskrevet.

Tabsudvikling

I 2017 har sparekassen konstateret tab på 132,4 mio. kr. Af de samlede tab var der nedskrevet eller hensat i alt 124,3 mio. kr.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for, at markedsværdien af sparekassens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i markedsforshold. I sparekassens markedsrisiko indgår rente-, aktie- og valutarisiko. Bestyrelsen fastlægger de overordnede politiske rammer og principper for risikostyringen. Herudover modtager bestyrelsen løbende rapportering om udviklingen i risici, samt udnyttelsen af de tildelte risikorammer. Sparekassens grundlæggende politik vedr. markedsrisiko er, at sparekassen ikke vil påtage sig markedsrisici, der kan få indflydelse på sparekassens handlefrihed.

Sparekassen Vendsyssel har for hver risikotype, inden for markedsrisikoen, fastsat konkrete rammer for, hvilke risici sparekassen må påtage sig. Det indgår således i risikovurderingen, at der skal være et fornuftigt og balanceret forhold mellem risici og afkast. Sparekassens samlede markedsrisiko styres på baggrund af instruks fra bestyrelsen til direktionen. Både direktionen og bestyrelsen modtager løbende rapportering om sparekassens markedsrisici.

Markedsrisici i koncernen excl. sparekassen består af følgende:

Spar Pantebrevsinvest:

Renterisiko på selskabets aktiver (udlån til kunder udstedt i DKK og EUR) samt indirekte renterisiko på overtagne ejendomme.

Ejendomsselskabet Vendsyssel:

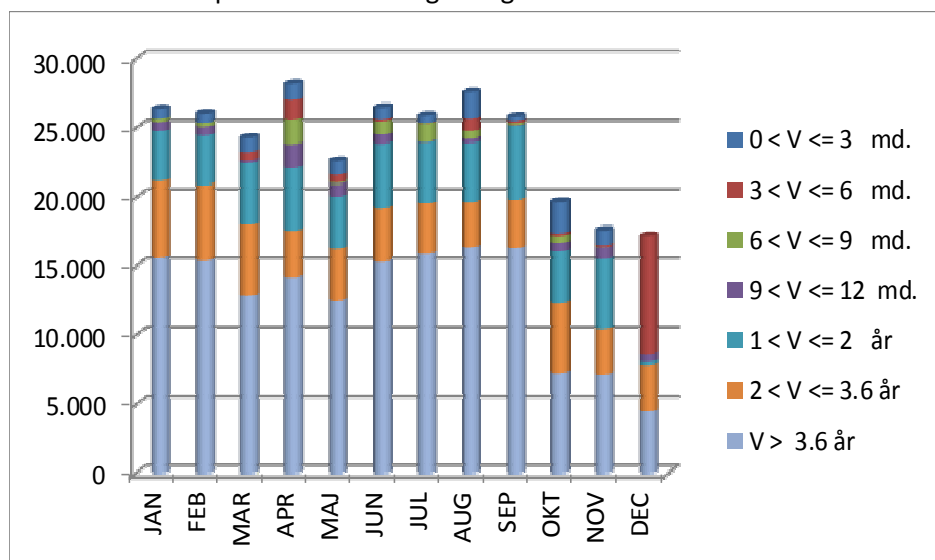
Renterisiko på fastforrentet gæld til realkreditinstitutter samt indirekte renterisiko på ejendomsbesiddelser.

Renterisiko

Den samlede renterisiko, dvs. tab eller gevinst for koncernen, hvis renten ændres med 1 procentpoint, udgør 28,1 mio. kr. svarende til 1,17 % af kernekapitalen efter fradrag. Størstedelen af renterisikoen stammer fra obligationsbeholdningen, primært danske realkreditobligationer, fastforrentet funding og i mindre grad fra fastforrentede ind- og udlån.

Renterisikoen vurderes løbende ud fra sparekassens forventninger til den konjunkturmæssige situation og de makroøkonomiske forhold.

Renterisikoen styres overordnet på baggrund af instruks fra bestyrelsen til direktionen. Sparekassens renterisiko styres i dagligdagen af økonomiafdelingen, som rapporterer månedligt om renterisikoens sammensætning til sparekassens bestyrelse og direktion. Renterisikoen i koncernen excl. sparekassen rapporteres ikke med faste intervaller, idet alle positioner er udenfor handelsbeholdningen og er derfor resultatet af en strategisk beslutning om, hvordan selskaberne skal drives. Den samlede renterisiko i koncernen excl. sparekassen er meget begrænset i forhold til koncernens samlede kapitalforhold.

Tabel 1: Renterisiko i handelsbeholdningen 2017 (1.000 kr.)

Gennemsnittet af den samlede renterisiko opgjort pr. måneds ultimo på moderselskabsniveau er i 2017 opgjort til 0,9 % af kernekapitalen efter fradrag.

Ejendomsrisiko (indirekte renterisiko)

Koncernens ejendomsportefølje består af både domicil- og investeringsejendomme, samt enkelte overtagne ejendomme. Sparekassen beskæftiger sig ikke med ejendomshandel som et led i den daglige

drift. Investeringsejendommene i porteføljen er anskaffet til udlejningsformål. Ejendomsrisiko er risikoen for, at der bliver prisfald på fast ejendom. Ejendomsrisikoen kan betragtes som en indirekte renterisiko, idet ejendomsmarkedet bl.a. er følsomt overfor ændringer i renteniveauet. Hele koncernens ejendomsportefølje bliver minimum 1 gang årligt gennemgået med henblik på korrekt værdiansættelse. Der laves en afkastberegning på hver enkelt ejendom. Det tilstræbes at alle domicil- og investeringsejendomme vurderes af en ekstern uafhængig part hvert 3. år.

Valutarisiko

Koncernen ønsker ikke at påtage sig større risici i valutamarkedet for egen regning. Sparekassens samlede valutaposition (valutaindikator 1) udgør 8,1 mio. kr., svarende til 0,34 % af kernekapitalen efter fradrag. Valutarisikoen består primært af positioner i SEK, NOK og GBP. Alle væsentlige valutapositioner afdækkes løbende for at eliminere sparekassens samlede valutarisiko. Afdækningen sker via køb og salg af valuta på termin.

Aktierisiko

En del af sparekassens aktiver består af aktier, som generelt vurderes, at have større risici end obligationer. Det er dog sparekassens strategi, at investeringer i værdipapirer primært sker med baggrund i likviditetsstyringen og ikke som spekulation. Sparekassens aktiebesiddelser er således primært af strategisk karakter, hvorfor disse ikke handles aktivt.

Handelsbeholdningen, som omfatter børsnoterede aktier og investeringsforeningsbeviser, udgør knap 0,4 mio. kr.

Aktier, der anses for at være uden for handelsbeholdningen og af strategisk karakter, udgør samlet 979,3 mio. kr. Heraf udgør unoterede aktier (primært ejerandele i sektorselskaber) 898,3 mio. kr. De største besiddelser i sektorrelaterede aktier er DLR Kredit A/S (453,3 mio. kr.) og Sparinvest Holding SE (116,8 mio. kr.). Børsnoterede aktier udenfor handelsbeholdningen udgør 81,0 mio. kr.

Af ovennævnte beløb udgør andelen af aktier udstedt af lokale virksomheder 19,7 mio. kr.

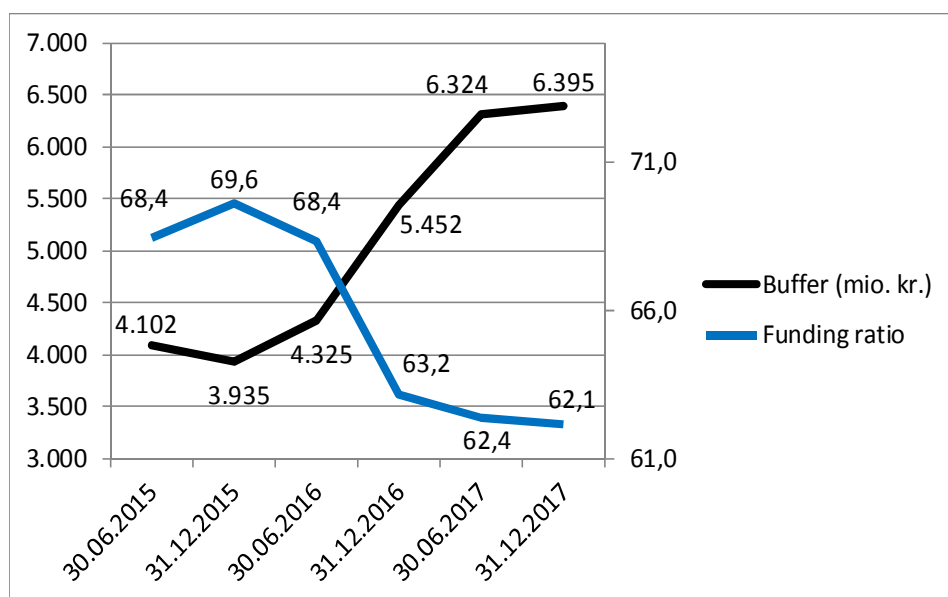
Likviditetsrisiko

Sparekassens finansiering sker via indlån, garantkapital fra kunder, sparekassens øvrige egenkapital og kun i beskedent omfang via interbankmarkedet. Det er sparekassens strategiske målsætning, at udlån til kunder skal kunne finansieres via kunders indlån og garantkapital. Denne målsætning er opfyldt.

Kapitalfremskaffelse på interbankmarkedet foretages via optagelse af traditionelle lån i andre kreditinstitutter, udstedelse af obligationer og via efterstillet kapital. Sparekassens likvide beredskab styres ved opretholdelse af tilstrækkelige likvide midler, likvide værdipapirer og tilstrækkelige kreditfaciliteter.

Det likvide beredskab fastlægges med henblik på at sikre et stabilt og tilstrækkeligt likviditetsniveau, således sparekassen rettidigt kan honorere de betalingsforpligtelser, som aktivitetsniveauet medfører.

Funding ratio i relation til Tilsynsdiamanten

Figur 2: Fundingration vs. kravet iht. Tilsynsdiamanten

Sparekassen Vendsyssel har altid overholdt alle pejlemærker i Tilsynsdiamanten – også før værdierne blev et reelt krav i 2012. Funding ratio værdien har ligget stabilt i niveauet 62-70 siden medio 2015 jf. højre akse på ovenstående figur. Figuren viser endvidere hvor mange mio. kr., der er mellem udlån og den arbejdende kapital jf. opgørelsesmetoden. Det ses derfor, at der er godt luft til grænseværdien på 100.

Den store buffer i 2 halvår 2016 skyldes en stigning i den arbejdende kapital, heraf på baggrund af stigende indlån, indlån i puljer og nyudstedt supplerende kapital (Tier 2) på nominelt 375 mio. kr. Stigningen i 2017 skyldes hovedsageligt købet af fire afdelinger fra Den Jyske Sparekasse, men også grundet en generel stigning af indlån og indlån i puljer. Derudover indfrie sparekassen et ansvarligt lån på 170 mio. kr. i maj 2017. Det har siden introduktionen af Tilsynsdiamanten været en bevidst strategi, at Funding ratioen ligger i det nuværende niveau, idet en forbedring blot vil forringe sparekassens driftsresultat, hvor den nuværende buffer er uproblematisk.

Overdækningen i forhold til lovkravet i § 152 stk. 1, nr. 2 i lov om finansiel virksomhed udgør 189,3 % ultimo 2017. Dette svarer til en overdækning på 3,5 mia. kr.

Det er sparekassens politik, at den beregnede LCR skal være 50 % højere end lovkravet, hvilket vil sige minimum $(80 \% \times 150 \%) = 120 \%$ i 2017. Den beregnede LCR er ultimo 2017 opgjort til 325,9 %. Sparekassens beholdning af meget likvide aktiver er knap 2,0 mia. kr., og den forventede udgående nettopengestrøm i et finansielt stress-scenarie er lidt over 0,6 mia. kr. Forholdet mellem disse to tal giver den beregnede LCR. Sparekassen er således særdeles likvid og opfylder allerede nu det lovkrav, som vil være gældende ved fuld indfasning i 2018.

Ultimo 2017 udgør de 10 største indlån samlet set 4,6 % af det samlede indlån ekskl. puljer. Sparekassens likviditet er således ikke baseret på enkelte store indlån.

I maj 2017 har sparekassen med Finanstilsynets tilladelse indfriet et ansvarligt lån på 170 mio. kr. I november 2018 forfalder et seniorlån på 300 mio. kr. Det er endnu ikke besluttet, hvorvidt dette lån erstattes helt eller delvist af et nyt seniorlån.

Sparekassen har endvidere mulighed for at indfri et ansvarligt lån på 83 mio. kr. i juni 2018, hvis der gives tilladelse hertil af Finanstilsynet. Sparekassen har endnu ikke ansøgt Finanstilsynet om en sådan tilladelse.

Direktionen og bestyrelsen modtager løbende rapportering om likviditetssituationen.

Operationelle risici

Den operationelle risiko er den risiko, der er forbundet med at eksistere som pengeinstitut. Et økonomisk tab som følge af operationelle risici vil typisk, kunne placeres i en af følgende kategorier:

- Menneskelige eller systemmæssige fejl.
- Utilstrækkelige eller fejlagtige interne procedurer og processer.
- Eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Årsagen til tabet kan f.eks. være fejlagtig eller manglende overholdelse af forretnings- og/eller arbejdsprocedurer, fejl eller nedbrud i teknisk udstyr eller software, kriminelle handlinger, brand og lign.

Tab som følge af operationelle risici vil derfor typisk være enkeltstående tilfælde, idet der vil blive analyseret på begivenheden og iværksat foranstaltninger til imødegåelse af fremtidige tilfælde. Eksempelvis anskaffelse af yderligere / nyere sikringssystemer i en filial efter et røveri.

Der er udarbejdet forretningsgange, IT sikkerhedsprocedurer mv. i sparekassen. Disse udvikles og forbedres løbende for at sikre sparekassen bedst muligt mod tab pga. operationelle risici. Finanstilsynet aflægger en rapport efter hvert ordinært tilsyn om eventuelle mangler i organisationen, forretningsgange mv. Eventuelle fejl/mangler udbedres i sparekassen umiddelbart herefter. Foreningen af Lokale Pengeinstitutter udsender jævnligt forslag til implementering af lovkrav i organisationen mv. Disse forslag sammenholdes med egne løsninger med henblik på endelig implementering af den mest optimale løsning.

Rapportering

Der anvendes væsentlige ressourcer til løbende at sikre en tilstrækkelig risikorapportering, herunder opfølgning på lovgivnings- og ledelsesmæssige risikorammer.

Rapporteringen til direktionen og bestyrelsen foretages efter faste retningslinjer. Bestyrelsen modtager løbende rapportering på alle væsentlige risikoområder.

Desuden rapporteres der til direktion og bestyrelse vedr. de forskellige risikoområder, alt afhængig af den underliggende volatilitet og sparekassens eksponering indenfor det enkelte område. Der rapporteres dagligt til direktionen vedr. likviditeten på moderselskabsniveau, idet der er store udsving fra dag til dag. Direktionen orienteres endvidere dagligt om den aktuelle balancesammensætning, for at kunne planlægge kapitalfremskaffelse mv. ud fra de kendte fremtidige ændringer til balancesammensætningen.

I henhold til instruksen fra sparekassens bestyrelse til direktionen rapporteres der månedligt til bestyrelse om nøgletal for renterisiko, valutarisiko, aktierisiko, solvens og overdækning i henhold til lov om likviditet. Endvidere orienteres bestyrelsen månedligt om overtræk større end DKK 300.000.

Kapitalgrundlag

For en afstemning mellem den regnskabsmæssige egenkapital og kapitalgrundlaget i henhold til kapitaldækningsreglerne henvises til note 26 på side 63 i årsrapport 2017. Der henvises til årsrapportens side 27 for en specifikation af egenkapitalen pr. 31. december 2017. Af den samlede egenkapital udgør garantkapitalen 1.328,8 mio. kr. Bestemmelserne vedr. garantkapitalen er beskrevet i sparekassens vedtægter, der kan ses på sparekassens hjemmeside. For en beskrivelse af de efterstillede kapitalindskud henvises til note 25 på side 62 i årsrapport 2017.

Kapitalgrundlag i forhold til kapitalkrav

I henhold til lovgivningen skal kapitalen minimum udgøre 8 % af de risikovægtede eksponeringer (det hårde krav) før evt. tillæg jf. beregningen af det individuelle solvensbehov. Det hårde krav på 8 % indeholder endvidere minimumskrav til den egentlige kernekapital (CET 1) på 4,5 % og kernekapitalen i alt på 6,0 %. Nedenstående tabel viser koncernens faktiske kapitalforhold sammenlignet med ovenstående hårde krav.

Beløb i 1.000 kr.	Realiseret % 31.12.2017	Lovkrav i % 31.12.2017	Overskydende Kapital i %	Realiseret 31.12.2017	Lovkrav pr. 31.12.2017	Overskydende Kapital
Egentlig kernekapital	17,2 %	4,5 %	12,7 %	2.403.927	627.279	1.776.648
Kernekapital	17,2 %	6,0 %	11,2 %	2.403.927	836.372	1.567.555

Kapitalprocenten er ultimo 2017 beregnet til 20,3 % for såvel moderselskabet som koncernen.

Kapitalinstrumenter omfattet af overgangsordningen

Koncernen har ultimo 2017 i alt 2 efterstillede kapitalindskud, der er udstedt i 2013 og 2016. Udstedelserne der er på hhv. 83 mio. kr. og 375 mio. kr. overholder kravene i henhold til CRD IV, og kan indregnes fuldt ud i kapitalgrundlaget.

Kapitalkrav

Den interne proces

I henhold til lovgivningen fastsætter bestyrelsen og direktionen sparekassens og koncernens internt opgjorte solvensbehov. Direktionen og bestyrelsen har kvartalsvise drøftelser omkring fastsættelse af solvensbehovet. Drøftelsen tager udgangspunkt i et notat udfærdiget af de ansvarlige for økonomi- og kreditfunktionerne. Notatet indeholder forslag til størrelsen på solvensbehovet, herunder forslag til valg af stressvariabler, stressniveauer og eventuelle risikoområder. Direktionen udfærdiger herefter i samarbejde med økonomi- og kreditchefene det endelige oplæg til drøftelse på bestyrelsesmødet. På baggrund af

denne drøftelse træffer direktionen og bestyrelsen herefter i fællesskab afgørelsen om fastsættelse af det individuelle solvensbehov og nødvendige kapitalgrundlag i henhold til § 124, stk. 1 og 4.

Metode

Sparekassens metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger sparekassens ICAAP.

I ICAAP'en identificeres de risici, som sparekassen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endeligt vurderes hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres i henhold til kreditreservationsmodellen (8+ modellen), der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i sparekassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgetter.

Finanstilsynet har udstedt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både Finanstilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel bygger på 8+ modellen, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 % af den samlede risikoeksponering (søjle I kravet) med tillæg for risici og forhold, der ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen. I Finanstilsynets vejledning opstilles der endvidere benchmarks for, hvornår Finanstilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Det er ledelsens vurdering, at opgørelsen af det nødvendige solvensbehov er tilstrækkelig til at dække sparekassens risici, når der tages udgangspunkt i førnævnte skabelon og vejledning.

Solvensmæssig målsætning og internt opgjort solvensbehov

Det hårdeste kapitalkrav relaterer sig til den overskydende egentlige kernekapital (CET 1) efter opfyldelse af søjle II-tillæg, NEP-tillæg og bufferkrav. Her har sparekassen en overdækning på 9,1 % point, svarende til 1.271,7 mio. kr. Sparekassens målsætning er, at denne overdækning til enhver tid skal udgøre minimum 2 % point ved fuldt indfasede buffere, som i 2019 maksimalt kan udgøre 5 % point. I 2017 udgør bufferkravet i alt 1,25 % point, idet konjunkturudligningsbufferen er 0 % i forhold til det maksimale 1,5 % point. Den ønskede overdækning kan derfor omregnes til 4,25 % point i 2017.

Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m.

Det nødvendige kapitalgrundlag og opgjorte solvensbehov pr. 31. december 2017 er beregnet med udgangspunkt i nedenstående model:

Individuelt solvensbehov pr. 31.12.2017	1.000 kr.	%
Den samlede risikoeksponering	14.002.533	
1) Søjle I kravet (8 % af den samlede risikoeksponering)	1.120.203	8,0
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	0	0,0
+ 3) Udlånsvækst (Kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	0,0
+ 4) Kreditrisici:		
4a) Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer	127.798	0,91
4b) Øvrige kreditrisici	50.000	0,36
4c) Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer	22.047	0,16
4d) Koncentrationsrisiko på brancher	44.705	0,32
+ 5) Markedsrisici:		
5a) Renterisici	20.883	0,15
5b) Aktierisici	0	0,0
5c) Valutarisici	0	0,0
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	0,0
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	0	0,0
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	0,0
+ 9) Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter	0	0,0
+ 10) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav	0	0,0
Kapitalbehov / Solvensbehov i alt	1.385.636	9,90
- Heraf til kreditrisici (4)	244.550	1,75
- Heraf til markedsrisici (5)	20.883	0,15
- Heraf til operationelle risici (7)	0	0,0
- Heraf til øvrige risici (2+3+6+8+9)	0	0,0
- Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+10)	1.120.203	8,00
Den samlede risikoeksponering	14.002.533	
Kapitalgrundlag / Kapitalprocent	2.835.223	20,3
Kapitaloverdækning	1.275.282	9,1

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter sparekassens opfattelse dækkende for alle de risiko-områder, lovgivningen kræver, at ledelsen skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at koncernen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelsen og direktionen vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkelig til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Sparekassen Vendsyssel en del af den generelle fastlæggelse af den interne kapital (solvensbehovet).

Ledelsen vurderer derfor minimum hvert år, hvordan vækstforventningerne påvirker opgørelsen af solvensbehovet. Konkret vil det i modellen betyde, at ledelsen skal skønne over den fremtidige vækstprocent, vækstens gennemsnitlige solvensvægt og indtjeningsmarginal efter skat.

Vækstforventningernes beregnede kapitalbelastning vil i modellen slå direkte igennem på solvensbehovet i

form af et tillæg. Dog ses der bort fra solvensbelastningen i de tilfælde, hvor der allerede er taget initiativ til en kapitaludvidelse, der vil kunne absorbere udlånsvæksten.

Kommentering af koncernens solvensbehov

Afsnittet "Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m." i denne rapport viser samtlige punkter, der tages stilling til i forbindelse med opgørelse af kapitalbehovet. Såfremt et punkt ikke er nævnt i nedenstående gennemgang, er det udtryk for, at der ikke er fundet behov for kapitalreservation til netop dette punkt og at yderligere uddybning af årsagen hertil ikke er relevant.

Søjle I kravet

De samlede risikoeksponeringer for koncernen kan pr. 31.12.2017 specificeres således:

Eksponeringstype	Beløb i 1.000 kr.
Kredit- og modpartsrisiko	12.225.373
Positions-, valuta- og råvarerisici (markedsrisiko)	382.493
Operationelle risici	1.392.617
Kreditværdijustering (CVA tillæg)	2.050
Samlet risikoeksponering	14.002.533

Indtjening

Sparekassen (moderselskabet) har de seneste 5 år i gennemsnit realiseret en indtjening fra den primære drift på 395,1 mio. kr. Den primære drift defineres som nettorente- og gebyrindtægter + andre driftsindtægter – udgifter til personale og administration – af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver. Oversigten fremgår af ledelsesberetningen i sparekassens årsrapport. Sparekassen forventer i 2018 et resultat af den primære drift på 375 – 400 mio. kr.

Det vurderes, at den forventede primære indtjening er tilstrækkelig til at imødegå den umiddelbare risiko på porteføljen af udlån og garantier. Der afsættes derfor ikke yderlige kapital til dækning heraf.

Udlånsvækst

Der har i de seneste år været en moderat udlånsvækst i sparekassen. Ifølge budget 2018 forventes "udlån til amortiseret kostpris" at stige med 277 mio. kr. og "garantier" at stige med 411 mio. kr. Det vurderes ikke nødvendigt at indregne et solvensbehov til udlånsvækst i opgørelsen af det individuelle solvensbehov.

Kreditrisici

I 8+ metoden skal der reserveres 8 % af de samlede eksponeringer til det individuelle solvensbehov. Hertil reserveres den udækkede og ikke-nedskrevne del af de eksponeringer, som er større end 2 % af kapitalgrundlaget efter fradrag og som udviser OIV, eller har væsentlige svaghedstegn, uden der dog er indtruffet OIV. Herudover har sparekassen, qua den store eksponering mod landbrugssektoren, indregnet et samlet beløb på landbrugseksponeringer, der enkeltvis er mellem 1 % og 2 % af kapitalgrundlaget.

Solvensbehovet vedr. kreditrisici udgør ultimo 2017 i alt 244,6 mio. kr., hvoraf tillægget vedr. store kunder (større end 2 % af kapitalgrundlaget) udgør 127,8 mio. kr. og tilsvarende tillæg vedr. landbrugseksponeringer mellem 1 % og 2 % af kapitalgrundlaget udgør 50,0 mio. kr.

Såfremt der er en kreditrisikokoncentration, dvs. de 20 største eksponeringer overstiger 4 % af den samlede eksponeringsmasse, skal der ske et tillæg til det individuelle solvensbehov. Ifølge modellen giver dette et tillæg på 22,0 mio. kr.

Såfremt en eller flere brancher hver især udgør mere end 20 % de samlede eksponeringer, udregnet efter Herfindahl Hirschman Indeks beregningen, skal der ske tillæg til det individuelle solvensbehov. Dette gælder ligeledes for eksponeringer mod "Øvrige erhverv". Pga. sparekassens forholdsvis store koncentration indenfor landbrug medfører dette et tillæg i solvensbehovet på 44,7 mio. kr.

Markedsrisici

Opgørelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag til dækning af markedsrisici skal dække risikoen for tab, som følge af at dagsværdien af de finansielle aktiver og – passiver ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene. Koncernens markedsrisici er, og har altid været, meget beskedne.

Ifølge 8+ modellen skal sparekassens særlige risici på dette område vurderes i forhold til de maksimale risici, som bestyrelsen har givet direktionen indenfor området.

Med baggrund i direktionens beføjelse til at tage renterisici udenfor handelsbeholdningen, skal der ifølge modellen indregnes et kapitalbehov hertil på 20,9 mio. kr.

Likviditetsrisici

I henhold til Finanstilsynets vejledning til opgørelse af solvensbehovet, skal der ske en stresstest af likviditeten. I sparekassen, og dermed koncernen, har vi valgt, at udføre denne stresstest ved at opgøre likviditetsoverdækningen i henhold til Lov om Finansiell virksomhed § 152, hvor likviditeten fra professionelle investorer ikke medregnes. Såfremt den stressede likviditetsoverdækning er større end det interne likviditetsmål, skal der ikke ske et tillæg til solvensbehovet. Dette er tilfældet ultimo 2017.

Operationelle risici

Ved operationel risiko forstås risikoen for økonomiske tab, som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige - og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici. Finanstilsynet opstiller i vejledningen til beregning af solvensbehovet forskellige former for operationelle risici, som institutterne skal forholde sig til. Det er endvidere anført, at institutterne skal tage særligt hensyn til en forøgelse af de operationelle risici i forbindelse med f.eks:

- Ændringer i forretningsmodellen.
- Organisationsændringer.
- Ibrugtagning af nye it-systemer, herunder ændringer i outsourcing af it-drift.
- Anvendelse af nye finansielle produkter og tjenesteydelser.
- Markedsføring af nye finansielle tjenesteydelser.

Med baggrund i det allerede indregnede kapitalkrav på 111,4 mio. kr. i søjle I kravet vurderes det, at der ikke er behov for at afsætte yderligere kapital til dækning af koncernens operationelle risici.

Gearing

CRD IV har medført krav om beregning af gearingsgraden. Gearingsgraden beregnes ved at sætte kernekapitalen i forhold til eksponeringerne opgjort efter reglerne for gearingsgrad.

Sparekassens ledelse skal ifølge ledelsesbekendtgørelsen tage højde for overdreven gearingsrisiko og sikre identifikation, styring og overvågning af gearingsrisici. CRR-forordningen artikel 429 fastlægger reglerne for opgørelse og indberetning af gearingsgraden til myndighederne. Gearingsgraden beregnes som kernekapitalen i forhold til de samlede (uvægtede) eksponeringer.

Kreditinstitutter med en arbejdende kapital på mindre end 65 mia. kr. og en gearingsgrad på mindst 10 %, er undtaget fra ledelsesbekendtgørelsens bestemmelser om gearingsrisiko.

Udviklingen af gearingsgraden fra 1. kv. 2016 til ultimo 2017 kan ses i nedenstående tabel.

Gearing - Sparekassen Vendsyssel (Koncernen)									
Beløb i 1.000 kr.	31.03.2016	30.06.2016	30.09.2016	31.12.2016	31.03.2017	30.06.2017	30.09.2017	31.12.2017	Gennemsnit
Eksponeringer	16.267.230	17.035.598	17.374.457	18.014.421	20.106.223	20.650.251	21.154.661	21.314.488	18.989.666
Egentlig kernekapital (CET1)	1.766.230	1.773.613	1.814.941	1.991.365	1.988.192	2.052.356	2.083.972	2.403.927	1.984.325
Gearingsgrad	10,9%	10,4%	10,4%	11,1%	9,9%	9,9%	9,9%	11,3%	10,4%

Idet sparekassens gearingsgrad er større end 10 % er sparekassen reelt undtaget fra ledelsesbekendtgørelsens bestemmelser om gearingsrisiko. Sparekassen vælger dog at forholde sig til bestemmelserne idet den realiserede gearingsgrad pr. 31.12.2017 ikke er væsentlig over grænseværdien. Sparekassens ledelse skal derfor i henhold til ledelsesbekendtgørelsen forholde sig til følgende:

- Aktuel gearing, herunder en vurdering af om den aktuelle gearing er for høj.
- Faktisk udvikling det seneste år og forventet fremtidig udvikling.
- Stresstest (identifikation og vurdering af stresspåvirkninger, der kan medføre en højere gearing).

Gearingsgraden vurderes ikke at være for lav, da det er en bevidst strategi i Sparekassen Vendsyssel, at ligge på niveauet for perioden.

Overvågningen af gearingsgraden indgår i sparekassens løbende risikoovervågning og bestyrelsen bliver kvartalvis informeret af sparekassens direktion om udviklingen i gearingsrisikoen.

På nuværende tidspunkt er der ikke fastsat et lovkrav om en maksimal gearingsgrad, men i EU-Kommissionens forslag til revision af CRR og CRD IV stilles der forslag om indførelse af et gearingskrav for alle institutter på 3 %, svarende til en maksimal gearing på 33 gange instituttets kernekapital. Det vurderes derfor ikke nødvendigt med et tillæg i solvensbehovet, som følge af for lav gearingsgrad idet sparekassens gearingsgrad ultimo 2017 er opgjort til 11,3 %.

På "Bilag 1 - Gearing" på side 42 findes supplerende oplysninger om gearingsgraden i den detaljeringsgrad, som kræves offentliggjort i henhold til CRR-forordningen og tilhørende tekniske standarder.

Lovbestemte krav

Der er ingen tillæg til solvensbehovet pga. lovbestemte krav, da det individuelle solvensbehov er beregnet til mere end 8 % og koncernen ikke er blevet påbudt et individuelt fastsat solvenskrav.

Specifikation af kapitalkrav til kreditrisici

I koncernen anvendes standardmetoden for kreditrisiko til beregning af de samlede risikoeksponeringer, som kan fordeles således:

Eksporeringsstype / modpart	Beløb i 1.000 kr.	Kapitalkravet (8 % af eksporerings)
Institutter	59.886	4.791
Erhvervsvirksomheder / selskaber	2.454.585	196.367
Detailkunder	5.622.571	449.806
Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom	684.979	54.798
Eksporeringer med misligholdelse	1.895.406	151.632
Eksporeringer forbundet med særlig høj risiko	102.868	8.229
Kortfristede eksporeringer	59	5
Egenkapital eksporeringer	813.715	65.097
Andre poster / eksporeringer uden modpart	447.088	35.767
Kollektive investeringsordninger	144.216	11.537
Eksporeringer i alt	12.225.373	978.029

Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en modpart misligholder sine forpligtelser, i henhold til en indgået finansiel kontrakt, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklede.

Kapitaldækningsmæssigt anvender koncernen markedsværdimetoden, som følger kravene i CRR-forordningens artikel 274.

Fastsættelsen af eksporeringsens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko fastsættes som følger:

1. Kontrakterne opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med en positiv værdi.
2. For at nå frem til et tal for den potentielle fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens fiktive værdi eller underliggende værdier med procentsatser, der er fastsat i CRR.
3. Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksporeringsværdien.

I sparekassens bevillingsproces og i den almindelige eksporeringsovervågning tages der højde for den beregnede eksporeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

I forbindelse med fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er der ikke afsat ekstra kapital til dækning af modpartsrisikoen, udover hvad der er indeholdt i kapitaldækningskravet på 8 %, der er minimumskapitalgrundlag i henhold til 8+ metoden.

Vedrørende eksponeringer mod ikke finansielle modparter behandles rammer for finansielle kontrakter efter sparekassens normale kreditvurderingsprincip.

Koncernens modpartsrisiko efter markedsværdimetoden fordelt på risikovægte ses af nedenstående tabel:

Beløb i 1.000 kr.	Positiv bruttodagsværdi af derivat	Eksponeringsværdi jf. markedsværdimetoden
Modpart med risikovægt 0 %	0	0
Modpart med risikovægt 20 %	28.762	5.752
Modpart med risikovægt 50 %	3.795	1.897
Modpart med risikovægt 75 %	27.871	20.903
Modpart med risikovægt 100 %	6.531	6.531
Modpart med risikovægt 150 %	192	288
I alt	46.356	35.371

I CRR er der som noget nyt indført et særskilt kapitalkrav til OTC-derivater til dækning af risikoen for tab, som følge af værdireguleringer ved forringelser af modpartens kreditværdighed. Sparekassens CVA-tillæg forøger de samlede eksponeringer med 2,1 mio. kr.

Koncernen har ingen spekulative afledte finansielle instrumenter. Når afledte finansielle instrumenter anvendes, sker det kun til afdækning af bestående risici f.eks. rente- eller valutarisiko. Derudover er der indgået en række swaftaler og valutaterminforretninger med kunder, som er 100 % afdækket via anden finansiell samarbejdspartner. Se note 29 i sparekassens årsrapport 2017 for flere oplysninger.

Kapitalbuffer

I forbindelse med implementering af kapitalkravsdirektivet CRD IV i Lov om Finansiell virksomhed § 125, er danske kreditinstitutter fra og med 1. januar 2015 forpligtede til at skulle leve op til flere kapitalbuffer krav. Fællesnævneren for de forskellige typer buffer er, at det alene er den egentlige kernekapital, som kan anvendes til opfyldelse heraf. Det samlede kapitalbuffer er summen af den samlede egentlige kernekapital, der er nødvendig for at kunne opfylde kravene til en kapitalbevaringsbuffer, en institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffer, en G-SIFI-buffer og en systemisk buffer.

Kapitalbevaringsbuffer

Kapitalbevaringsbufferen skal sikre, at kreditinstitutterne opbygger en større beholdning af mere egentlig kernekapital. Kapitalbevaringsbufferen skal udgøre mindst 2,5 pct. af de samlede risikoeksponeringer. Der vil der dog ske en gradvis indfasning af kapitalbevaringsbufferen. I 2015 var den fastsat til 0 % af RWA. Pr. 1. januar 2016 og hvert år frem til og med 1. januar 2019 vil den stige med 0,625 % point pr. år. Kravet om en kapitalbevaringsbuffer på mindst 2,5 % af den samlede risikoeksponering gælder dermed først pr. den 1.

januar 2019. Kapitalbevaringsbufferen er ikke cyklisk bestemt og vil derfor være på et konstant niveau pr. 1. januar 2019.

Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffer

Den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer skal sikre, at kreditinstitutterne i højkonjunkturer opbygger mere egentlig kernekapital, som de kan anvende i lavkonjunkturer. Den kontracykliske kapitalbuffer vil således være højst i højkonjunkturer, mens den kan være lav eller 0 % i lavkonjunkturer.

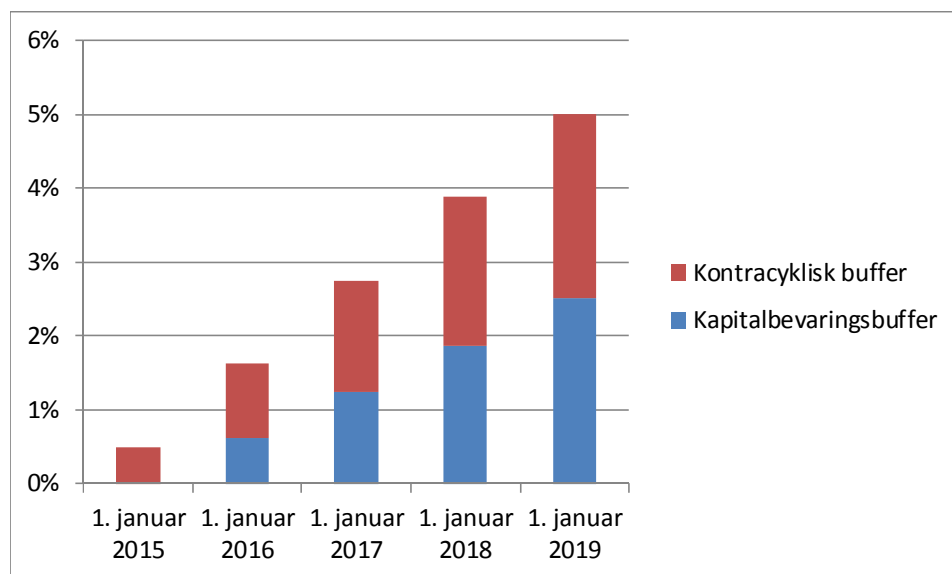
Størrelsen af den kontracykliske kapitalbuffer bestemmes ved at multiplicere en institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffersats med kreditinstituttets samlede risikoeksponering. Kapitalbuffersatsen bliver sammen med kreditinstituttets samlede risikoeksponering således afgørende for, hvor stor en kontracyklisk kapitalbuffer kreditinstituttet skal have.

Der skal fastsættes en kapitalbuffersats for henholdsvis danske og udenlandske krediteksponeringer. For danske krediteksponeringer bestemmes kapitalbuffersatsen af Erhvervs- og Vækstministeren. Buffersatsen kunne for danske krediteksponeringer højst være 0,5 % i 2015. Dette maksimum stiger med 0,5 % point hvert år til og med 2019. Udenlandske krediteksponeringer skal vægtes med en buffersats, som fastsættes af det enkelte lands myndigheder. Såfremt den udenlandske krediteksponering har en modpart indenfor EU, skal denne anvendes fra den dato, der er angivet af myndighederne i det pågældende land.

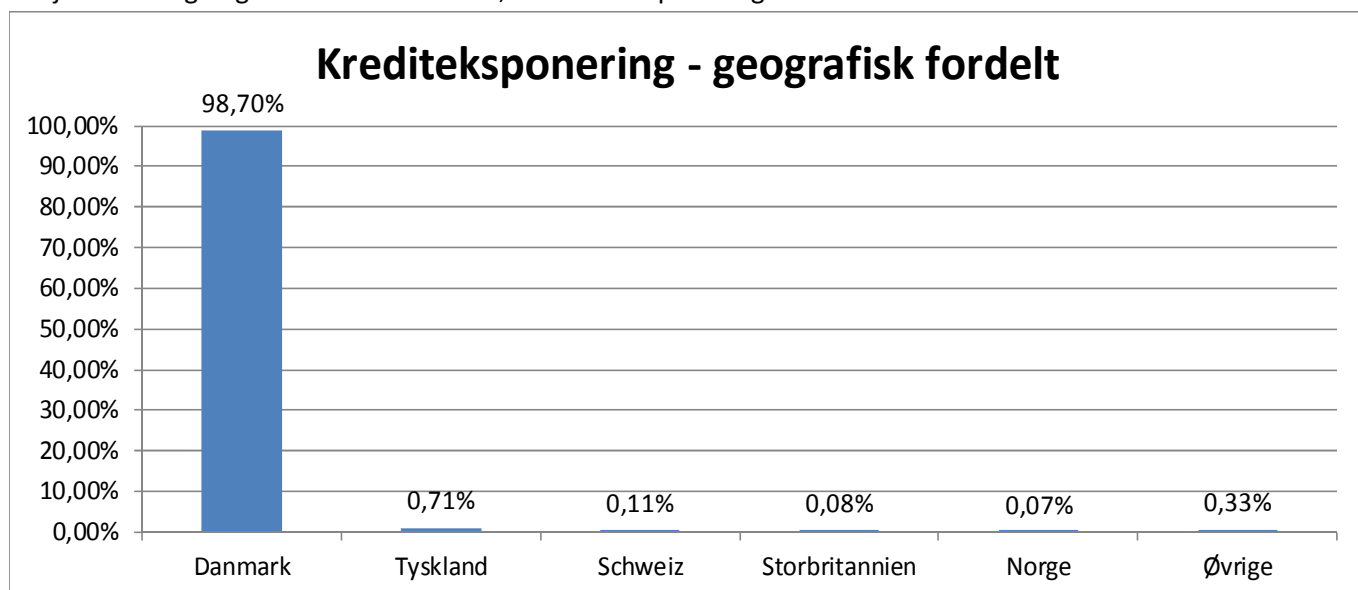
Kapitalbuffersatsen for eksponeringer i et land uden for EU skal først anvendes 12 måneder efter den dato, hvor en ændring i buffersatsen er offentliggjort af det pågældende lands myndigheder. Den samlede kapitalbuffersats fastsættes på baggrund af det vægtede gennemsnit af de kapitalbuffersatser, der gælder for de lande, hvor kreditinstituttets krediteksponeringer er beliggende.

Sparekassen Vendsyssel er ikke et SIFI-institut, hvorfor G-SIFI-buffere og den systemiske buffer ikke er aktuelle for sparekassen.

Grafisk kan implementering af kapitalbevaringsbufferen og den maksimale kontracykliske buffer illustreres således:

Som det fremgår af nedenstående figur, har langt hovedparten af koncernens samlede krediteksponeringer pr. 31.12.2017 modparter med bopæl i Danmark. Falder sparekassens krediteksponering mod danske modparter til under 98 %, skal der beregnes kapital til dækning af eksponeringer mod lande, hvori konjunkturudligningsbufferen er indfaset, ift. RWA eksponeringen mod det enkelte land.

Kreditrisikjusteringer

Sparekassen foretager nedskrivning på udlån efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen, når der er indtrådt OIV, som har en virkning for de forventede fremtidige betalinger. Nedskrivningen udgør forskellen mellem den bogførte værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger.

Ved definitionen af misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer følges bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 51-54. OIV anses for at være indtrådt, hvis et eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder.
- Låntager overholder ikke indgåede betalingsforpligtelser.
- Låntager ydes lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Sparekassen foretager en individuel vurdering af alle udlån til erhvervs kunder, samt signifikante udlån til privatkunder og alle udlån med bonitetsmarkering. Alle kunder, hvorpå der ikke er nedskrevet individuelt, vurderes gruppevist på baggrund af en makroøkonomisk segmenteringsmodel. I den gruppevise vurdering inddeles kunderne i homogene grupper efter kreditrisiko fordelt på sektorer og brancher. For hver gruppe er der fastlagt et statistisk sammenhæng mellem et antal forklarende makroøkonomiske variable (arbejdsløshed, boligpriser, oliepris, antal konkurser mv.) og konstaterede tab. Det er således ændringer i de forklarende makroøkonomiske variable, der udtrykker, at der er indtruffet OIV, som har en indvirkning på de forventede fremtidige betalingsstrømme.

Den samlede værdi af eksponeringer efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkninger af kreditrisikoreduktionen andrager ultimo 2017 i alt 22,7 mia. kr.

Eksponering med kredit- og modpartsrisiko

Beløb i 1.000. kr.	2017Q1	2017Q2	2017Q3	2017Q4	Gennemsnit
Eksponeringstype / modpart					
Centralregeringer eller centralbanker	471.768	496.060	383.426	567.938	479.798
Offentlig eenheder	88	83	83	0	64
Institutter	395.601	255.353	160.844	216.342	257.035
Erhvervsvirksomheder / selskaber	3.004.658	3.178.587	2.952.702	2.945.434	3.020.345
Detailkunder	10.708.952	10.646.705	11.054.707	11.035.505	10.861.467
Sikret ved pant i fast ejendom	1.538.393	1.793.029	1.862.137	2.031.949	1.806.377
Eksponeringer med misligholdelse	1.706.498	1.698.856	1.776.022	1.673.143	1.713.630
Dækkede obligationer	1.234	1.344	0	0	645
Eksponeringer med særlig høj risiko	14.158	13.791	68.475	98.204	48.657
Egenkapital eksponeringer (aktier mv.)	529.527	660.413	674.629	730.929	648.875
Kortfristede eksponeringer	0	0	0	117	29
Kollektive investeringsordninger	130.560	132.114	135.675	144.216	135.641
Andre poster / uden modpart	2.748.643	2.947.180	3.101.585	3.299.834	3.024.311
Eksponeringer i alt	21.250.080	21.823.515	22.170.285	22.743.611	21.996.873

Ovenstående eksponeringer opdelt geografisk og på væsentlige eksponeringskategorier er ikke belyst, da 98,70 % af de vægtede eksponeringer har modparter med bopæl i Danmark jf. afsnittet vedr. den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer.

Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på brancher og eksponeringskategori

1.000 kr.	Centralregeringer eller centralbanker	Institutter	Erhvervsvirksomheder / Selskaber	Detailkunder	Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	Eksponeringer med misligholdelse	Eksponeringer med særlig høj risiko	Kollektive investeringsordninger	Egenkapital eksponeringer (Aktier mv.)	Kortfristede eksponeringer	Eksponeringer uden modpart	Eksponeringer i alt
Offentlige myndigheder	567.938	0	0	230	0	0	0	0	0	0	0	568.168
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0	869.739	665.153	76.046	835.393	0	0	0	0	0	2.446.331
Industri og råstofudvikling	0	0	267.589	203.897	9.921	20.302	0	0	0	0	0	501.709
Energi- og vandforsyning	0	0	166.916	55.343	3.024	106.600	0	0	0	0	0	331.883
Bygge- og anlægsvirksomheder	0	0	69.952	283.076	39.559	70.776	60.258	0	146.088	0	0	669.709
Handel	0	0	227.404	426.649	44.121	92.356	0	0	0	0	0	790.530
Transport, Hoteller og restauranter	0	0	84.265	223.957	30.305	40.696	0	0	0	0	0	379.223
Information og kommunikation	0	0	3.216	92.157	8.481	1.586	0	0	0	0	0	105.440
Finansiering og forsikring	0	209.900	211.235	178.263	13.486	41.068	5.654	0	415.285	117	2.755.672	3.830.680
Fast Ejendomme	0	0	782.988	660.230	121.753	132.293	32.292	0	62	0	294.519	2.024.137
Øvrige erhverv	0	6.442	91.457	493.531	47.341	31.448	0	144.216	183.781	0	237.590	1.235.806
I alt erhverv	0	216.342	2.774.761	3.282.256	394.037	1.372.518	98.204	144.216	745.216	117	3.287.781	12.315.448
Private	0	0	170.674	7.753.019	1.637.913	300.626	0	0	-14.288	0	12.053	9.859.997
I alt	567.938	216.342	2.945.434	11.035.505	2.031.949	1.673.143	98.204	144.216	730.929	117	3.299.834	22.743.611

Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på løbetider og eksponeringskategori

1.000 kr.	Anfordring	0 – 3 mdr.	3 mdr. – 1 år	1 – 5 år	Over 5 år	I alt
Centralregeringer eller centralbanker	102.938	465.000	0	0	0	567.938
Offentlige enheder	0	0	0	0	0	0
Institutter	165.776	30.549	335	9.550	10.132	216.342
Erhvervsvirksomheder mv.	725.434	117.602	424.562	644.772	1.033.064	2.945.434
Detailkunder	2.288.773	581.921	1.045.457	2.451.304	4.668.050	11.035.505
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	157.480	23.299	59.474	229.271	1.562.425	2.031.949
Eksponeringer med misligholdelse	591.647	31.597	242.643	257.277	549.979	1.673.143
Eksponeringer med særlig høj risiko	14.274	17.328	26.427	33.103	7.072	98.204
Kollektive investeringsordninger	144.216	0	0	0	0	144.216
Egenkapital eksponeringer (aktier mv.)	833.206	0	0	0	-102.277	730.929
Kortfristede eksponeringer	0	117	0	0	0	117
Eksponeringer uden modparter	106.450	0	500	154.089	3.038.795	3.299.834
I alt	5.130.194	1.267.413	1.799.398	3.779.366	10.767.240	22.743.611

Udgifter vedr. nedskrivninger og hensættelser

Beløb i 1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger og hensættelser	Gruppevisse nedskrivninger	Realiserede tab	Udgift i alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	15.770	2.482	24.994	43.246
Industri og råstofudvinding	7.063	-77	316	7.302
Energiforsyning	5.153	-8	209	5.354
Bygge og anlæg	-5.863	423	5.421	-19
Handel	21.353	100	2.583	24.036
Transport, hoteller og restauranter	1.062	114	7.860	9.036
Information og kommunikation	-9	33	0	24
Finansiering og forsikring	-5.790	-429	3.579	-2.640
Fast ejendom	4.166	433	4.921	9.520
Øvrige erhverv	-9.164	139	20.639	11.614
I alt erhverv	33.741	3.210	70.522	107.473
Private	14.310	-3.425	61.707	72.592
I alt	48.051	-215	132.229	180.065

Udgiftsførte beløb beregnes som: Nedskrivninger / hensættelser ultimo indeværende år fratrukket nedskrivninger / hensættelser ultimo året før tillagt endeligt tabt (afskrevet) i året.

Værdiforringer og nedskrivninger fordelt på brancher

1.000 kr. De anførte beløb er på moderselskabsniveau	Eksponeringer mod kunder med OIV (Opgjort før nedskrivninger og hensættelser)	Udlån og garantier med væsentlige svagheder	Udlån og garantier med lidt forringet bonitet	Udlån og garantier med normal bonitet
Offentlige myndigheder	0	0	0	230
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	1.696.890	452.725	514.841	235.420
Industri og råstofudvinding	67.890	27.478	109.718	147.529
Energiforsyning	64.092	70.113	123.965	55.929
Bygge og anlæg	70.325	43.564	169.045	138.512
Handel	137.850	82.316	204.669	196.462
Transport, hoteller og restauranter	91.548	28.329	134.624	102.771
Information og kommunikation	1.838	2.355	15.730	21.923
Finansiering og forsikring	77.726	18.495	65.824	153.410
Fast ejendom	158.720	201.883	502.322	707.082
Øvrige erhverv	101.356	86.981	239.613	377.229
I alt erhverv	2.468.235	1.014.239	2.080.351	2.136.266
Private	706.792	498.641	3.658.386	3.540.341
I alt	3.175.027	1.512.880	5.738.737	5.676.837

Opgørelse af den samlede værdi af henholdsvis misligholdte fordringer og værdiforringer fordelt på betydende områder undlades, idet ca. 99 % af eksponeringerne er i Danmark.

Bevægelser på misligholdte og værdiforringede fordringer

Beløb i 1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger og hensættelser		Gruppevise nedskrivninger og hensættelser	
	Udlån	Garantidebitorer	Udlån	Garantidebitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer	1.322.118	5.486	46.502	0
Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	276.350	3.254	5.285	0
Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	-102.426	-4.928	-5.500	0
Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	-124.262	0	0	0
Andre reguleringer	0	54	4.500	0
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	1.371.780	3.866	50.787	0
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	2.496.206	6.984		

Asset Encumbrance (Behæftede aktiver)

I henhold til CRR artikel 433 skal alle kreditinstitutter afgive oplysninger om omfanget af behæftede og ubehæftede aktiver. Disse oplysninger skal indberettes til myndighederne kvartalsvist, som en del af FINREP rapporteringen. Sparekassen er ikke børsnoteret og er derfor ikke underlagt kravet om indberetning af de øvrige skemaer i FINREP.

Sparekassen har meget få behæftede aktiver. Til sikkerhed for den daglige clearing i Nationalbanken er der deponeret obligationer med en kursværdi på 277,8 mio. kr. Endvidere er der afgivet pant i nogle af koncernens ejendomme til sikkerhed for gæld i realkreditinstitutter. I forbindelse med derivater er der deponeret kontantbeløb hos enkelte modparter til sikkerhed for negative dagsværdier. Herudover er der tale om mindre beløb, som ikke er direkte til rådighed, f.eks. forudbetalte omkostninger, deposita for lejemål mv. Nedenstående skemaer viser omfanget af koncernens behæftede og ubehæftede aktiver i henhold til reglerne om opgørelse af Asset Encumbrance.

Oplysninger om behæftede og ubehæftede aktiver

	Beløb i 1.000 kr.	Regnskabsmæssig værdi af behæftede aktiver	Dagsværdi af behæftede aktiver	Regnskabsmæssig værdi af ubehæftede aktiver	Dagsværdi af ubehæftede aktiver
		010	040	060	090
010	Aktiver i alt	104.148		17.427.667	
030	Aktieinstrumenter	0	0	1.118.648	1.118.648
040	Gældsværdipapirer	0	0	1.837.597	1.837.597
050	Heraf: Dækkede obligationer	0	0	1.425.755	1.425.755
060	Heraf: Værdipapirer med sikkerhed i aktiver	0	0	0	0
070	Heraf: Udstedt af offentlig forvaltning	0	0	217.217	217.217
080	Heraf: Udstedt af finansielle selskaber	0	0	1.619.673	1.619.673
090	Heraf: Udstedt af ikke-finansielle selskaber	0	0	706	706
120	Andre aktiver	71.994		3.205.769	

Oplysninger om modtaget sikkerhedsstillelse

		Dagsværdi af behæftede modtaget sikkerheder eller egne udstedte gældsværdipapirer	Dagsværdi af modtagne sikkerheder eller egne udstedte gældsværdipapirer, som kan behæftes
		010	40
130	Modtagne sikkerheder	0	0
140	Lån på anfordring	0	0
150	Aktieinstrumenter	0	0
160	Gældsværdipapirer	0	0
170	Heraf: dækkede obligationer	0	0
180	Heraf: værdipapirer med sikkerhed i aktiver	0	0
190	Heraf: udstedt af offentlig forvaltning og service	0	0
200	Heraf: udstedt af finansielle selskaber	0	0
210	Heraf: udstedt af ikke-finansielle selskaber	0	0
220	Lån og forskud, bortset fra lån på anfordring	0	0
230	Anden modtagne sikkerheder	0	0
240	Egne udstedte gældsværdipapirer, bortset fra egne dækkede obligationer eller værdipapirer med sikkerhed i aktiver	0	0
241	Egne dækkede obligationer og værdipapirer med sikkerhed i aktiver, som er udstedt og endnu ikke stillet som pant	0	0
250	Samlede aktiver, modtaget sikkerhedsstillelse og egne udstedte gældsværdipapirer	104.148	0

Oplysninger om behæftelseskilder

		Modsvarende forpligtelser, eventualforpligtelser eller udlånte værdipapirer	Aktiver, modtagne sikkerheder og egne udstedte gældsværdipapirer, bortset fra dækkede obligationer og behæftede værdipapirer med sikkerhed i aktiver
		010	040
010	Regnskabsmæssig værdi af udvalgte finansielle forpligtelser	109.347	104.148
011	Heraf: Derivater	33.016	30.778
012	Heraf: Andre sikkerhedsstillelser end genkøbsaftaler	76.331	73.371

Anvendelse af EACI'er

Sparekassen Vendsyssel anvender Standard & Poor's Ratings Services, som leverandør af kreditvurderingsoplysninger (ECAI) på lande, modparter og udstedelser. Ydelserne leveres til sparekassen via SDC, der er

sparekassens datacentral. SDC modtager rating oplysningerne fra SIX Financial Information og informationerne integreres i dataflowet. Der foretages løbende en IT-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

SDC har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR artikel 111-134.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklassers til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Kreditkvalitetstrin (Long term)	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod Institutter	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber) og CIU	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20 %	20 %	0 %
2	A+ til A-	50 %	50 %	20 %
3	BBB+ til BBB-	50 %	100 %	50 %
4	BB+ til BB-	100 %	100 %	100 %
5	B+ til B-	100 %	150 %	100 %
6	CCC+ og derunder	150 %	150 %	150 %

Kreditkvalitetstrin (short term)	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod Institutter	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)
1	A-1+ til A-1	20 %	20 %
2	A-2	50 %	50 %
3	A-3	100 %	100 %
4	Under A-3	100 %	150 %

Eksponeringsklasser, hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services pr. 31. december 2017.

(Beløb i 1.000 kr.) Eksponeringsklasse	Eksponeringsværdi inden risikovægtning	Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin
Eksponeringer mod institutter	5.934	2.967

SMV eksponeringer

En stor del af sparekassens samlede eksponeringer er mod små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Ultimo 2017 udgjorde eksponeringerne mod SMV'er 25,5 % af de samlede eksponeringer på 22,7 mia. kr.

(Beløb i 1.000 kr.)	SMV Eksponering	Andel af samlede

Eksponeringsklasse		eksponeringer
SMV eksponeringer i alt	5.800.907	25,5 %
- heraf eksponeringer mod detailkunder	2.931.118	12,8 %
- heraf eksponeringer mod selskaber	2.304.678	10,2 %
- heraf eksponeringer sikret med pant i fast ejendom	318.149	1,4 %
- heraf misligholdte eksponeringer	246.900	1,1 %
- heraf egenkapital eksponeringer (aktier mv.)	62	0,0 %

Kapitalkrav til markedsrisiko

Samlede eksponeringer med markedsrisiko

Beløb i 1.000 kr.	Eksponering	Kapitalkravet (8 pct. af eksponering)
Eksponeringer med markedsrisiko i alt	382.493	30.599
Poster med positionsrisiko: Gældsinstrumenter	374.381	29.950
Aktier mv. (inkl. CIU)	1	0
Poster med: Valutarisiko	8.111	649
Poster med: Råvarerisiko	0	0

Kapitalkrav til operationel risiko

Sparekassen er eksponeret mod potentielle tab, som følge af operationelle risici, hvilke er: "Risiko for tab som følge af uheldsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige- og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusiv retslige risici".

For at reducere risikoen for, at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer sparekassen de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Koncernen anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til de operationelle risici. Det betyder, at kapitalkravet til de operationelle risici opgøres til 15 pct. af de gennemsnitlige "basisindtægter" de seneste 3 år. Basisindtægterne er summen af nettorenteindtægter og ikke-renterelaterede nettoindtægter. I 2017 udgør den operationelle risiko 9,9 % af den samlede risikoeksponering. Sparekassen gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor, vil der blive taget højde herfor under sparekassens opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag / solvensbehov.

1.000 kr.	Eksponering	Kapitalkravet (8 % af eksponering)
Eksponering med operationel risiko	1.392.617	111.409

Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen

Sparekassen Vendsyssel har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT og investeringsforeninger m.v. Sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i sektorselskaberne anses for nødvendige, for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektoraktieselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandel hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Sparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt, afhængig af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordeles aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Sparekassen Vendsyssel har udover aktier i sektorselskaber, aktier i selskaber i lokalområdet. Disse aktier er anskaffet ud fra et ønske om, at støtte initiativer i lokalområdet og sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Af den samlede aktiebeholdning på t.kr. 979.704 udgør aktier i handelsbeholdningen i alt t.kr. 434. Den lille handelsbeholdning stammer fra et deldepot i egenbeholdningen, som sparekassens Finanscenter anvender til afvikling af kundehandler.

De unoterede aktier på i alt t.kr. 846.388 kan specificeres således:

Beløb i 1.000 kr.	Sektoraktier	"Lokale" aktier	Øvrige aktier	I alt
Primo beholdning	537.092	5.427	136.185	678.704
Tilgang ved køb	63.976	25	62.459	126.460
Urealiseret gevinst/tab	44.935	-1	20.911	65.845
Realiseret gevinst/tab	0	0	0	0
Afgang ved salg	-3.034	0	-21.587	-24.621
Ultimo beholdning	642.969	5.451	197.968	846.388

Renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen

Renterisikoen opgøres som det tab / den gevinst, som koncernen vil få ved en rentestigning på 1 procentpoint. Koncernens eksponering for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen består af fast forrentede danske obligationer, samt fastforrentede gældsposter og i mindre grad af udlån og indlån. Koncernens samlede renterisiko ultimo 2017 udgør 28,1 mio. kr. svarende til 1,2 % af kernekapitalen. Renterisikoen udenfor handelsbeholdningen udgør 11,1 mio. kr.

Udviklingen i renterisikoen for hver af delementerne, indlån og andre gældsposter, udlån og obligationer rapporteres til bestyrelsen og direktionen månedligt.

Nedenstående skema viser de samlede positioner udenfor handelsbeholdningen, hvorpå der er renterisiko.

Beløb i 1.000 kr.	Markedsværdi	Renterisiko
Obligationer udenfor handelsbeholdningen	58.980	91
Fastforrentet udlån	447.815	42.951
Fastforrentet indlån	1.427.538	-17.280
Fastforrentet funding samt indskudsbeviser	1.255.396	-14.623
Derivater	2.236.645	2
Renterisiko udenfor handelsbeholdningen i alt	5.426.374	11.141

Securitiseringer

Der anvendes ikke securitiseringer i koncernen.

Aflønningspolitik

Sparekassens bestyrelse har vedtaget en aflønningspolitik for Sparekassen Vendsyssel. Sparekassen udbetaler ikke variable løndele til bestyrelse, direktion eller væsentlige risikotagere. Sparekassen har ved udformningen af aflønningspolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med sparekassens forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål, herunder en holdbar forretningsmodel.

Bestyrelsen har nedsat et aflønningsudvalg, der forbereder bestyrelsens arbejde vedrørende aflønning, herunder lønpolitik og andre beslutninger herom, som kan have indflydelse på sparekassens risikostyring. Aflønningsudvalget består af den samlede bestyrelse.

For yderligere oplysninger om aflønning af bestyrelse, direktion og væsentlige risikotager henvises til note 9 i koncernens årsrapport 2017.

Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden

IRB-metoden anvendes ikke i Sparekassen Vendsyssel.

Kreditreducerende metoder

Koncernen anvender hverken balanceført netting eller netting under strengen. Sparekassen Vendsyssel har via sine politikker og forretningsgange omkring sikkerhedsstillelse prioriteret, at modtage finansielle sikkerheder indenfor følgende hovedområder:

- Indlånsmidler i såvel DKK som valuta
- Obligationer og gældsinstrumenter
- Investeringsforeningsbeviser
- Børsnoterede aktier

De mest anvendte sikkerheder i sparekassen er pant i fast ejendom, køretøjer og andet materiel. Idet Sparekassen Vendsyssel ikke har markedsført sig med henblik på etablering af investeringskreditter med pant i de købte værdipapirer, er mængden af finansielle sikkerheder i sparekassen forholdsvis begrænset. Den traditionelle sikkerhedsstillelse i form af en eksisterende beholdning af værdipapirer praktiseres, når det er muligt.

Sparekassens politik for værdiansættelse af finansielle sikkerheder medfører, at værdiansættelsen er en konservativ markedsværdibetragtning. Der er faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at sparekassen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De beskrevne procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i kreditafdelingen. Sparekassens aftale med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at sparekassen har adgang til at realisere ejendomme, køretøjer, driftsmidler og værdipapirer mv., såfremt kunderne ikke opfylder sine betalingsforpligtelser over for sparekassen.

Koncernen anvender den udbyggede metode som kreditreducerende teknik. Det medfører, at kapitalbelastningen af en eksponering kan reduceres, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder, der er udstedt af virksomheder eller lande med en særlig god kredit rating.

Endvidere anvendes garantier som kreditrisikoreducerende middel såfremt garantien er udstedt af følgende typer af modparter:

- Centralregeringer og centralbanker
- Regionale og lokale myndigheder
- Pengeinstitutter og realkreditinstitutter

Kreditreduktion med finansielle sikkerheder og garantier m.v.

Nedenstående tabel viser de samlede eksponeringer dækket af finansielle sikkerheder, samt garantier og kreditderivater ultimo 2017:

1.000 kr.	Eksponeringer dækket af finansielle sikkerheder	Eksponeringer dækket af garantier og kreditderivater
Erhvervsvirksomheder mv.	26.890	2.628
Detailkunder	56.577	16
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	4.032	0
Eksponeringer med særlig høj risiko	-1	0
I alt	87.498	2.644

Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller)

VaR-modeller anvendes ikke i Sparekassen Vendsyssel.

Avancerede målemetoder til opgørelse af operationelle risiko

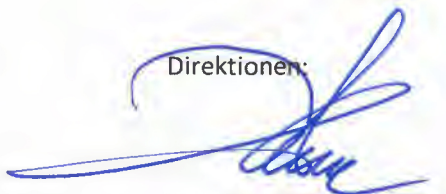
Der anvendes ikke avancerede målemetoder (AMA) til opgørelse af den operationelle risiko i koncernen.

Godkendelse

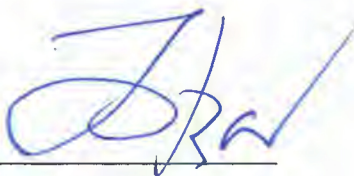
Foranstående risikorapport pr. 31. december 2017 godkendes hermed:

Vrå, den 1. marts 2018

Direktionen:

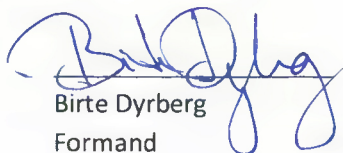

Vagn Hansen
Administrerende direktør

Jan Skov
Direktør

Bestyrelsen:

Birte Dyrberg
Formand

Svend Westergaard
Næstformand

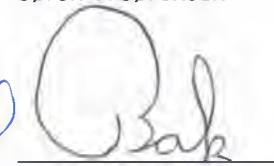
Søren V. Sørensen

Mogens Nedergaard

Martin Valbirk

Ole S. Bak

Helle S. Sørensen
(medarbejdervalgt)

Tage Thomsen
(medarbejdervalgt)

Morten Pilegaard
(medarbejdervalgt)

Bilag

Bilag 1 - Gearing

Afstemning mellem regnskabsmæssige aktiver og gearingsgradsrelevante eksponeringer - oversigt

		Gældende beløb i tkr.
1	Samlede aktiver, jf. de offentliggjorte regnskaber	17.531.815
4	Justeringer for afledte finansielle instrumenter	0
6	Justering for ikkebalanceførte poster (dvs. konvertering af ikkebalanceførte eksponeringer til kreditækvivalente beløb)	4.041.375
7	Andre justeringer	-258.703
8	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden	21.314.487

Oplysninger om gearingsgrad

		Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR
Balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater og SFT'er)		
1	Balanceførte poster (ekskl. derivater, SFT'er og omsætningsaktiver, men inkl. sikkerhedsstillelse)	17.464.664
2	(Værdien af aktiver fratrukket ved opgørelsen af kernekapital)	-258.703
3	Samlede balanceførte eksponeringer (bortset fra derivater, SFT'er og omsætningsaktiver (summen af række 1 og 2))	17.205.961
Derivateksponeringer		
EU-5a	Eksponering bestemt efter den oprindelige eksponeringsmetode	67.151
11	Samlede derivateksponeringer (summen af række 4-10)	67.151
Andre ikkebalanceførte eksponeringer		
17	Ikkebalanceførte eksponeringer til den notionelle bruttoværdi	7.296.364
18	(Justeringer for konvertering til kreditækvivalente beløb)	-3.254.989
19	Andre ikkebalanceførte eksponeringer (summen af række 17 og 18)	4.041.375
Kapitaleksponering og samlet eksponeringsmål		
20	Kernekapital	2.403.927
21	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden (summen af række 3, 11, 16, 19, EU-19a og EU-19b)	21.314.487
Gearingsgrad		
22	Gearingsgrad	11,3%

Skema LRSpl: Opdeling af balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer)

		Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR
EU-1	Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer):	17.464.664
EU-2	Eksponeringer i handelsbeholdningen	-1.840.877
EU-3	Eksponeringer uden for handelsbeholdningen:	15.623.787
EU-4	Særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	0
EU-5	Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater	567.938
EU-6	Eksponeringer mod regionale myndigheder, multilaterale udviklingsbanker, internationale organisationer og offentlige enheder, der <u>ikke</u> behandles som stater	2.644
EU-7	Institutter	174.115
EU-8	Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom	890.133
EU-9	Detaleksponeringer	5.813.256
EU-10	Selskaber	2.292.225
EU-11	Eksponeringer ved misligholdelse	1.404.224
EU-12	Andre eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)	4.504.989